

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva 5
— Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24,
31-25, 31-26.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 34-92 in 33-92.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

ZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglašje
iz Kr. Italije in tujemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S.A.,
Milano

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna znaša mesečno L. 12.—,
za tuzemstvo pa L. 20.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflijeva ulica 5, telefon
31-22, 31-23, 31-24, 31-25, 31-26.

Rokopis se ne vračaja.

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA
per la pubblicità di provenienza
italiana ed estera:

Unione Pubblicità Italiana S. A.,
Milano

Nemško prodiranje v Rusijo

Na osrednji fronti so nemške čete prodrle skozi nasprotno obrambo in osvojile važna mesta

Berlin, 25. jun. u. Nemci napredujejo hitro ter zajemajo cele ruske oddelke, ki imajo nalogo mrtvih straž. Pri tem pa se povsod kažejo zapreke, ki jih je treba v naskoku vzeti, porušiti ali prekoračiti. Nemške sile stoji nasproti močnim sovražnim oddelkom, ki pričakujejo nasprotnika pred nedavno zgrajenimi utrdami ali pa se zbirajo za veliko bitko. V osrednjem odseku, kraj ni natančneje označen, so se Rusi uporno odklenili svojih utrd in je bil tu njihov odpor močnejši nego na drugih točkah. Nemci so napadli in šele po hudi borbi v treh dneh uničili sovražnika. Ruske čete na tem mestu so bile deloma uste, deloma pa pogane v beg. Skozi to široko vrzel so nemški oddelki naglo napredovali v globino sovražnega ozemlja. V glavnem se zdi, da so Nemci napravili klin in da so na neki točki prodrli globoko v notranjost ter osvojili važna mesta, obenem so že premagali vse zapreke. V Berlinu že krožijo imena osvojenih mest od ust do ust.

Sovjetska vojska prve črte je sedaj menda razcepljena na dva velikanska ostanka. Uradno nemško poročilo bo podalo jutri in v petek po vsej priliki glede tega obširnejše poročilo. Javnost se bo začudila nad znatnimi uspehi, ki so jih Nemci dosegli v samo dveh dneh.

Okolne in motorizirane enote so že doslej bolj oddaljene cilje, nego so jim bili določeni, in se bo to zvedelo že v najbližjih dneh.

Razen tega je kovenski radio poročal, da nemški bombardniki v valovih noč in dan neprestano že od nedelje dalje bombardirajo ruska letališča v okolici Kovna in da se litovske čete v sovjetski vojski upirajo ter so se polastile Kovna po hudih pouličnih bojih z boljševiki. (»Piccolo«)

Cilj nemške ofenzive na severu je Riga

New York, 25. jun. d. Po informacijah ameriških poročevalskih agencij iz Helsinkov, se nemška ofenziva posebno naglo nadaljuje na področju Litve, kjer so se nemške čete približale že na nekaj kilometrov do litovsko-estonske meje. Cilj nemške ofenzive na tem frontnem odseku je očitno Riga. Po zadnjih informacijah so nemške čete zasedle že zadnje pomembnejše mesto na litovskem ozemlju Savli, ob železniški progi Tilsit-Riga. Treba je pričakovati, da bodo nemške čete v najkrajšem času zasedle letonsko ozemlje.

Po informacijah iz istega vira divja v letonski prestolnici Tallinu (Revalu) silen požar, ki je izbruhnil po letalskih napadih.

Bitka v zraku

Berlin, 25. junija s. Skupina nemških bombardnikov je včeraj hudo bombardirala neko sovjetsko bojišče. Ko se je vračala, jo je napadlo 15 sovjetskih lovcev. Prišlo je do kratkega spopada, v katerem je bilo 12 sovražnih letal sestreljenih.

Berlin, 25. jun. s. V ponedeljek zjutraj je prišlo nad Vzhodno Prusijo do novega, hudega spopada med sovjetskimi bombardniki in nemškimi lovci. Že nad obmejnimi področjem so nemški lovci ustavili sovražno formacijo. V spopadu, ki je trajal le malo časa, je bilo sestreljenih 20 letal. Kmalu nato se bil sestreljen še en ruski bombardnik. Posadke letal so se deloma rešile s padali. Več ruskih letalcev je bilo ujetih, 10 so jih našli mrtvih na polju. Na nemški strani ni bilo nobene izgube.

Napad ruskih letal na Helsinki

Helsinki, 25. jun. s. Davi ob 7. je Helsinki doživel v vojni osi proti Rusiji svoj prvi velik letalski alarm. Neposredno po prvih znamenjih siren se je pojavilo nad mestom v smeri od zapada 15 ruskih letal. Bila so zelo visoka. Protiletalsko topništvo in finska lovška letala so jih takoj napadla. Dva bombardnika sta bila sestreljena in sta se v zraku vnela. V mestu ni bilo nobene škode.

Nemško vojno poročilo

Glavni stan vodje, 25. jun. Vrhovno poveljništvo objavlja:
Na vzhodu potekajo boji kopne vojske, letalstva in vojne mornarice proti sovjetski oboroženi sili tako ugodno, da je pričakovati velike uspehe.

Na morju okrog Anglije so nemška bojna letala potopila v močno zavarovanih konvojih pred angleško vzhodno obalo dva prevozna parnika z 11.000 tonami in dosegla bombe zadetke težkega kalibra na dveh drugih velikih trgovskih ladjah.

Zadnjo noč je letalstvo z dobrim uspehom bombardiralo vojaške važne naprave v pristanišču Liverpoolu. Bombni zadetki v dokih, preskrbovalnih obratih in skladiščih so povzročili velike požare.

Nadaljnji letalski napadi so bili usmerjeni na pristaniške naprave ob izlivih rek Tyne in Te, kakor tudi proti letališčem v jugovzhodni Angliji. Močnejši oddelek nemških bojnih letal je v noči na 25. junija obmetaval z bombami vseh kalibrov angleško pomorsko oporišče Haifo. Pri napadu angleških bojnih letal pod močno zaščito lovcev na zasedeno ozemlje je bilo v včerajšnjih večernih urah sestreljenih v letalskih bojih 13 angleških letal, dve pa je sestrelilo protiletasko topništvo.

Angleška letala so zadnjo noč metala rusilne in zažigalne bombe v zapadni in severozapadni Nemčiji. Med civilnim prebivalstvom je bilo nekaj mrtvih in ranjenih. Vojne ali vojaške škode ni bilo. Nočni lovci in mornariško topništvo so sestrelili tri angleška letala. Posamezna sovjetska letala so bombardirala stanovanske okraje v mestih Memelu in Königsbergu. Napad je zahteval smrtno žrtve, pretežno med vojnimi ujetniki. Več poslopj je bilo poškodovanih ali razdejanih.

Rezerviranost nemškega vrhovnega poveljništva

Berlin, 25. jun. u. Iz kompetentnega mesta so včeraj izjavili predstavnikom inozemskega tiska, da sedaj ne smejo pričakovati točne navedbe niti čisto enostavna pojasnila o razvoju operacij na vzhodni fronti. Razlogi za to so na dlani. V ostalem pa je stroga rezerviranost nemškega vrhovnega poveljništva v začetni fazi bojev na Balkanu in tem sledeči bitki za Kreta dovolj poudarila.

Kar se tiče prvih ruskih vojnih poročil, poudarjajo tukajšnji merodajni krogi, da so gorostasna in fantastična, včasih pa naravnost otročja.

Iz istega vira je prišla izjava, da sedaj ni nič znanega o zasedbi Kovna ali kakšnega drugega mesta, kakor je o tem poročal inozemski tisk. V istem poročilu je tudi omenjeno, kakor da so nemški padalci pristali v okolici Odesa.

Zaplenjen ruski parnik

Stockholm, 25. jun. s. V Treleborg je prišlo 6 Dancov, ki so potovali na sovjetskem parniku »Estonija«. Parnik so zaseglo pomorske oblasti osi.

Un incrociatore nemico colpito nei pressi di Tobruk

Violenti attacchi aerei contro navi, impianti e postazioni nella piazza

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 25 giugno il seguente bollettino di guerra n. 385:

Nell'Africa settentrionale attività di artiglieria sul fronte di Tobruk. L'aviazione dell'Asse ha bombardato piroscafi alla fonda nella rada, automezzi, postazioni contraeree e depositi munizioni nella piazza. Nostri aerei bombardieri e siluranti hanno attaccato unità nemiche in navigazione tra Tobruk e Sidi el Barrani colpendo un incrociatore.

Nella notte sul 24 aerei inglesi hanno lanciato bombe su Bengasi e su Tripoli.

Nell'Africa orientale le nostre truppe che hanno lasciato Gima si sono unite a quelle già schierate nella zona occidentale del Galla e Sidama e continuano ivi a loro strenua difesa.

Sovražna križarka zadeta v bližini Tobruka

Srditi letalski napadi na ladje, naprave in postojanke na področju te trdnjave

Glavni Stan Oboroženih Sil je objavil 25. junija naslednje 385. vojno poročilo:

V severni Afriki je topništvo delovalo na fronti pri Tobruku. Letalstvo Osi je bombardiralo ladje v luki, motorna vozila, postojanke protiletalskega topništva in munijska skladišča trdnjave. Naši bombardniki in torpedna letala so napadla sovražne ladje, ki so plule med Tobrukom in Sidi el Baranijem ter so zadela neko križarko. V noči na 24. junij so angleška letala bombardirala Bengazi in Tripoli.

V vzhodni Afriki so se naše čete, ki so zapustile Džimo, združile s četami, ki so bile že razvrščene v zapadnem delu Gale in Sidama, ter se tam še nadalje odločno branijo.

Opustošenje v Aleksandriji

Berlin, 25. jun. s. Nemški letalski napad, ki je bil izveden v noči na torek na angleško pomorsko oporišče v Aleksandriji, je povzročil znatno razdejavanje. V pristanišču je izbruhnilo več velikih požarov, ki so jih pogasili šele po dolgi urah hudih

naporov. Zelo hudo so bile poškodovane glavne postaje in železniške naprave, ki služijo prevozu angleških čet in vojnih potrebščin na severno afriško bojišče.

Obisk generala Bastica na Egejskih otokih

Rodos, 25. jun. s. Poveljnik Italijanskih vojnih sil na Egejskem morju Eksc. general Bastico je te dni obiskal otoke na Egejskem morju, ki so jih pred kratkim zasedle Italijanske Oborožene Sile. Včeraj je bil v Sirti. Mesto je bilo okrašeno z zastavami in po ulicah so bile razvrščene italijanske čete ter grška šolska mladina. Sprejeli so ga katoliški škof, pravoslavni mitropolit in zastopniki krajevnih oblasti. General Bastico je dal potrebna navodila prefektu, županu, predsedniku trgovinske zbornice in ravnateljem denarnih zavodov za nadaljnje delovanje in predvsem za gospodarsko obnovo otoka. General Bastico se je popoldne ob novih manifestacijah prebivalstva poslovil in se vrnil na Rodos.

Turčija razočarana z rusko politiko

Carigrad, 25. jun. s. »Akşam« je objavil članek poslanca Nedmedina o vojni proti Sovjetski Rusiji. Rusija, ugotavlja v njem, se je pokazala prijateljsko napram Nemčiji, da si je na ta način mogla prisvojiti polovico poljske in baltske države. Pokazala je, kako silno je imperialistična. Njene oblasti so strašno terorizirale ljudi. Sedaj je Rusija zahtevala tudi turške morske ožine. Turčija je bila 20 let ruska prijateljica, spričo takih zahtev pa je bila hudo iznenadena in razočarana. Svet se je naravnost začudil spričo odkritij v Hitlerjevem proglaš.

Nemogoča želja nizozemske kraljice

Stockholm, 25. jun. d. Kakor poroča angleški radio, je imela bivša nizozemska kraljica Viljemina po radiu govor, v katerem je med drugim izjavila, da bi se Nizozemska rada borila ramo ob ramo z Rusijo, če bi ji bila za to dana možnost.

Ecc. l'Alto Commissario ricevuto a Me-L'Ecc. l'Alto Commissario ricevuto festosamente a Metlika. — Eksc. Visoki Komisar sprejema šopek cvetja iz rok deklince v Metliki

La gioventù di Ribnica attende con ansia l'Alto Commissario — Ribniška mladež pričakuje Visokega Komisarja

Seja vlade

Rim, 25. jun. s. Za soboto 5. julija je sklican ministrski svet. Sestal se bo ob 10. dopoldne v Viminalski palači.

Velike angleške ladijske izgube

Zeneva, 25. jun. d. Znanl angleški gospodarski list »Financial Times« v svoji ponedeljkovi številki indirektno priznava velikanske izgube, ki jih je utrpelo angleško trgovinsko brodogradje v zadnjem času. List namreč piše, da so imeli zavezniki v zadnjem času tako velikanske potrebe po trgovinskem brodogradju, da je danes skrajno težavno, ako je vobče mogoče dobiti kjerkoli na svetu le še eno samo trgovinsko ladjo, ki bi jo bilo mogoče kupiti ali vzeti v najem.

Povratek Ministra Pavolinija iz Berlina

Rim, 25. jun. s. Včeraj popoldne so se s letalom vrnil iz Berlina Minister za ljudsko kulturo Eksc. Pavolini.

Berlin, 25. jun. s. Italijanski minister za ljudsko kulturo Eksc. Aleksander Pavolini je včeraj zapustil Berlin in se vrača v Rim.

Ustavitev poslovanja nemških konzulatov

Washington, 25. jun. d. Nemško veleposlanstvo je v zvezi z odlokom ameriške vlade o razpustitvi nemških konzularnih zastopstev na področju Zedinjenih držav odredilo vsem nemškim konzulatom, da naj s 30. junijem ustavijo nadaljnje poslovanje.

Pritisk proti litovsko-letonski meji

Bombardiranje Hangöja na Finskem ter letalskih oporišč na Estonskem

Stockholm, 25. jun. Posebni dopisnik francoske poročevalske agencije podaja naslednjo sliko o stanju vojaških operacij na vzhodni fronti:

Na Baltičnem morju se vojna še ni v popolni meri razvila in se vojaške operacije omejujejo trenutno šele na akcije letalstva ter na manjše spopade na morju. Nemško letalstvo je včeraj uspešno bombardiralo sovjetsko mornariško oporišče Hangö na Finskem, kakor tudi več oporišč sovjetskega letalstva na Estonskem. Posebno hudo sta bili bombardirani dve letališči na Estonskem. Sovjetsko letalstvo je včeraj večkrat skušalo napasti razne točke v Vzhodni Prusiji kakor tudi razne objekte v zalivu Gdanskega in trdnjavo Königsberg.

Na glavni fronti, ki teče od Litve preko bivešega poljskega ozemlja, je mogoče sedaj razlikovati tri glavne odseke, na katerih se razvijajo ogorčene borbe. Prvi odsek je na ozemlju Litve, kjer omote nemške sile, v prvi vrsti oddelki tankov in motorizirane enotice, neprestano napadajo v severni smeri, izvajajoč čim dalje bolj obseuten pritisk proti litovsko-letonski meji. Da bi se ubranili pritiska, poizkušajo sovjetski motorizirani oddelki z neprestanimi protinapadi, ki so posebno občutni na črti Sauli-Kovno, ustaviti nemško prodiranje. Na tej črti so se še snoči bile izredno ogorčene borbe.

Drugi odsek poteka od reke Njemen v rahli vzhodni proti Grodnu ter od tod dalje do početka velikih močvirij pri Pinsku. Tudi tu nemške čete silovito napadajo. Ker je močvirnato ozemlje pri Pinsku neugodno za operacije motoriziranih enotice, so tu operacije manjšega obsega. Cilj nemške ofenzive v tem drugem frontnem odseku je očitno uničenje važne železniške proge Varšava-Minsk, ki se od tod nadaljuje proti Moskvi. Zasedba trdnjave Brest-Litovsk po nemških četah se je izkazala za zelo ugodno za nemško napredovanje in je tvorila včeraj glavno oporišče za nadaljnje nemško prodiranje vzdolž železniške proge. V koliko se je položaj na teh dveh frontnih odsekih od torka zvečer do srede zjutraj spremenil, še ni mogoče točno ugotoviti.

Tretji odsek vojaških operacij je oddelčen od drugega odseka po močvirju Rokiti. Med tem močvirjem in med gričevnatim svetom Volhinje se od ponedeljka dalje neprestano menjajo nemški napadi s sovjetskimi protinapadi in dasi je nemški pritisk zelo močan, vendar še ni odločen izid borbe v tem odseku. Vzhodni del tega vojnega področja z znano premislisko trdnjavo v tej vojni ni igral še nikake vloge. Videti je, kakor da nemško poveljništvo čaka na rezultate sporednih ofenzivnih operacij, ki se razvijajo na rumunsko-sovjetski fronti in zadaj tudi v odseku, ki meji na Slovaško, da bo bržkone nato izvršila sunek tudi iz te smeri.

V severni Finski se vojaške operacije še niso razvile. Poročajo edinele o treh novih obmejnih incidentih. Položaj v skrajnem severnem odseku velike nemško-sovjetske fronte se bo po mnenju tukajšnjih poučenih krogov razjasnil šele potem, ko bo Švedska sprejela neko odločitev, ki jo v teh krogih pričakujejo v najkrajšem času.

Madžarsko-sovjetska meja, 25. jun. OFI. Po tridnevni borbi na nemško-sovjetski

Tudi Slovaška v vojni proti Rusiji

Slovaški oklopni oddelki so že krenili preko meje

Bratislava, 25. jun. s. Predsednik republike Tiso je izdal proglas na slovaški narod, v katerem je sporočil, da je slovaška vojska prekorajila mejo, da se pridruži nemški v borbi proti Sovjetski zvezi.

Berlin, 25. jun. s. Predsednik slovaške republike dr. Tiso je poslal kancelarju Hitlerju brzojavko, v kateri mu je ponovno izrazil zvestobo in privrženost slovaškega naroda ter vlade posebno v sedanjem času velike borbe proti nasprotniku pravice in civilizaciji.

Vodja je odgovoril in se zahvalil za dana zagotovila in solidarnost v tej borbi, ki se bo, kakor je posebej poudaril, končala s popolno zmago nemškega orožja.

Bratislava, 25. jun. s. Na željo slovaške vlade je švedska vlada prevzela zastopstvo slovaških interesov v Sovjetski Rusiji.

Bratislava, 25. jun. s. Davi je novi načelnik propagande pri predsedništvu vlade Gaspar prevzel svoje posle. V okviru teh svetovanosti je Tuka sporočil prisotnim novinarjem, da je predsednik republike malo prej podpisal vojno napoved Rusiji in da je minister Mach to vojno napoved prečital po radiu. Izjavil je dalje, da so oklopni oddelki slovaške vojske že krenili preko

meje. Slovaška se je priključila osti v borbi proti Rusiji, da bi tako izpolnila svoje obveznosti na osnovi zaščitne pogodbe s Nemčijo in trojnega pakta. Tuka je še dodal, da je vlada odredila vse potrebne ukrepe za pripravljenost v deželi.

Bratislava, 25. jun. s. Proglas s katerim je slovaška vlada sporočila narodu vstop Slovaške v vojno proti Rusiji ob strani osti je bil sprejet z navdušenjem v vsej deželi. Proglas so podpisali predsednik Tiso ter ministrski predsednik Tuka ter vojni minister Katios. Slovaška, pravi proglas, stopa na bojno polje v obrambo evropske kulture.

Ves slovaški tisk je sprožil danes hude napade proti razširjevalcem netočnih vesti, ki izhajajo po večini iz židovskih vrst in ki so se nanašali na letalske napade, pri katerih naj bi bili hudo poškodovani mesti Prešov in Žilina. Niti besedice ni rešile, pravijo listi, na teh vesteh. Doselej se še nobeno sovjetsko letalo ni pojavilo nad slovaškim ozemljem. Vesti nimajo nobenega drugega namena, kakor vznemirjati prebivalstvo v deželi. Dolžnost slehernega državljanca, pravijo listi, je takoj prijaviti zločinke, ki take vesti širijo.

Kazni za poslušanje tujega radia

Rim, 25. jun. s. Službeni list je objavil zakonski dekret, ki določa potrojene kazni za poslušanje sovražnih in nevtralnih radijskih postaj. Kazni za poslušanje sovražnih in nevtralnih radijskih postaj so bile določene že v 340. čl. vojnega zakona, ki je bil odobren s kraljevim dekretom 9. julija 1938, št. 1415 in ki veljajo za vse one, ki prekršijo prepoved, kakor jo vsebuje 8. čl. kraljevega dekreta z dne 8. junija 1940, št. 765. Ta dekret je prepovedal rabo radijskih sprejemnikov za poslušanje sovražnih ali nevtralnih radijskih postaj ter širjenje sprejetih vesti. Dekret, s katerim so bile potrojene kazni za ta prekršek, so je z večeršnjim dnem uveljavil.

Tassi sui depositi fiduciari

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, su proposta del comitato previsto all'art. 6 dell'ordinanza 14 giugno 1941-XIX n. 44, e a tutti gli effetti dall'ordinanza stessa contemplata, ha approvato i seguenti tassi da corrispondersi obbligatoriamente, a decorrere dal 1. luglio 1941-XIX sui depositi fiduciari costituiti presso gli istituti di credito:

- a) per i depositi a vista 1% annuo
 - b) per i depositi vincolati a preavviso di 3 mesi 2% annuo
 - c) per i depositi vincolati a preavviso di 6 mesi 3% annuo
 - d) per i depositi ordinari 2% annuo
- Gli interessi saranno calcolati a partire dal secondo giorno successivo a quello del versamento fino al giorno del prelevamento; la capitalizzazione sarà fatta per i depositi a risparmio al 31 dicembre di ogni anno e per depositi in conto corrente al 30 giugno e al 31 dicembre di ogni anno.

Consegna dei certificati annuali

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, ritenuta l'opportunità di modificare le disposizioni in vigore, relativamente alla consegna dei certificati annuali agli alunni di tutte le scuole, ordina:

I certificati annuali, anziché in data 28 giugno, verranno consegnati agli alunni di tutte le scuole medie, magistrali, professionali, civiche e popolari il 30 giugno dopo un ufficio religioso.

I presidi ed i direttori delle scuole illustreranno agli alunni, prima di far distribuire i certificati, il significato del R. Decreto legge 3 maggio 1941-XIX sulla costituzione della provincia di Lubiana.

Lubiana, il 21 giugno 1941-XIX.

L'Alto Commissario Emilio Grazioli

Sottoposizione all'Alto Commissariato degli uffici di controllo misure e contatori elettrici

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana ordina:

Art. 1. Il «Reparto di controllo misure» presso il capitanato distrettuale di Lubiana assume la denominazione di «Ufficio di controllo misure e metalli preziosi».

Art. 2. La «Stazione di verifica dei contatori elettrici» presso la Scuola media tecnica statale di Lubiana assume la denominazione di «Ufficio di verifica dei contatori elettrici».

Art. 3. «L'Ufficio di controllo misure e metalli preziosi» e «L'Ufficio di verifica dei contatori elettrici» sono sottoposti alla Divisione VIII dell'Alto Commissariato.

La loro competenza è estesa a tutto il territorio della provincia di Lubiana.

Art. 4. La presente ordinanza entra in vigore dalla data della sua pubblicazione nel Bollettino Ufficiale per la provincia di Lubiana.

Lubiana, 19 giugno 1941-XIX.

L'Alto Commissario Emilio Grazioli

Obrestna mera za vloge pri denarnih zavodih

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je na predlog odbora iz člena 6 naredb z dne 14. junija 1941-XIX, št. 44, glede vseh vlog, na katere se nanaša ta naredba, odobril naslednjo obrestno mero, ki je od 1. julija 1941-XIX dalje obvezna za vloge pri denarnih zavodih:

- a) za vloge a vista 1% na leto,
 - b) za vezane vloge s trimesečnim odpovednim rokom 2 1/2% na leto,
 - c) za vezane vloge s šestmesečnim odpovednim rokom 3% na leto,
 - d) za navadne vloge 2% na leto.
- Obresti se morajo računati od drugega dne po vplačilu do dneva dviga; kapitalizirati se morajo pri hranilnih vlogah 31. decembra vsakega leta, pri vlogah na tekoči račun pa 30. junija in 31. decembra vsakega leta.

Razdelitev letnih izpričeval

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino, smatrajoč za umestno, da se spremene dosedaj veljavne odredbe glede razdelitve letnih izpričeval učencem vseh šol, odreja:

Letna izpričevala, čeprav datirana z 28. junijem, naj se izročijo učencem vseh rednih, učiteljskih, strokovnih, mešanskih in ljudskih šol, dne 30. junija po službi boži.

Ravnatelji in upravitelji naj učencem pred razdelitvijo izpričeval obkrožijo pomen Kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX o ustanovitvi Ljubljanske pokrajine.

Ljubljana, 21. junija 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Podreditev oddelka za kontrolo mer in urada za električne števec Visokemu Komisariatu

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino odreja:

Cl. 1. »Oddelek za kontrolo mer« pri ljubljanskem okrajnem načelnstvu se preimenuje v »Urad za kontrolo mer in dragocenih kovin«.

Cl. 2. »Preizkuševalnica za elektroštevce« pri državnih srednjih tehničnih šol v Ljubljani se preimenuje v »Urad za preizkušanje elektroštevcev«.

Cl. 3. »Urad za kontrolo meril in dragocenih kovin« in »Urad za preizkušanje elektroštevcev« sta podrejena VIII. oddelku Visokega Komisarata. Njuna pristojnost se razširja na vse ozemlje Ljubljanske pokrajine.

Cl. 4. Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 19. junija 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Gospodarstvo

K določitvi obrestne mere za hranilne vloge

Z naredbo Visokega Komisarja za Ljubljansko pokrajino od 14. t. m. so bile s 16. t. m. ukinjene omejitve plačil denarnih zavodov, da se obnove normalne razmere na denarnem trgu. Z isto naredbo je Visoki Komisar tudi predpisal, da se morajo kreditni pogoji prilagoditi novemu gospodarskem položaju.

Cl. 2 navedene navedbe določa, da se od 16. junija naprej delijo vloge pri denarnih zavodih (na knjižnice, v tekočem računu itd.) ne glede na to, kdaj so nastale, v tri skupine, in sicer: a) v vloge a vista, ki so vlagateljem vsak čas in brez omejitve zneska na razpolago; b) v vezane vloge, s katerimi lahko vlagatelji razpolagajo s tri ali šestmesečnim odpovednim rokom in c) v navadne vloge, s katerimi lahko vlagatelji razpolagajo mesečno z 10%, če vloga presega 50.000 din; če pa je vloga manjša od 50.000 din, tedaj lahko razpolagajo mesečno s 30% do največ 5000 din. Po čl. 6 navedbe določa obrestno mero za posamezne skupine teh vlog poseben odbor, sestavljen iz enega zastopnika Društva bančnih zavodov, enega zastopnika Zveze hranilnic in enega odgovornika, ki ga določijo zadrzne zveze. Tak sklep pa mora odobriti Visoki Komisar.

Gornji odbor je že določil obrestno mero, ki jo je, kakor poročamo na drugem mestu, odobril Visoki Komisar in bo veljala od 1. junija t. l. naprej pri denarnih zavodih. Obrestna mera je določena:

za vloge a vista na 1% letno, za vezane vloge s 3 mesečnim odpovednim rokom na 2 1/2%, s šestmesečnim odpovednim rokom na 3%, in za navadne vloge na 2% letno, pri čemer se obresti računajo od drugega dne po vplačilu do dneva dviga in se kapitalizirajo (pristajejo h glavnici) pri hranilnih vlogah ob koncu leta, pri vlogah na tekočem računu pa ob koncu prvega polletja in ob koncu leta.

Vlagatelji se morajo izjaviti do 30. t. m. Vlagatelji posebej opozarjamo, da morajo do vseh tega 30. t. m. naznaniti denarni zavodom, v katero skupino naj se njihova vloga uvrsti. Če tega ne stori, se po določbah čl. 7 navedbe njihove vloge uvrste v skupino c) kot navadne vloge.

Vsekakor pa se uvrste v skupino navadnih vlog one vloge, ki so nastale pred 15. aprilom t. l., razen onega dela, s katerim bi vlagatelj lahko razpolagal na podlagi čl. 1. in 4. navedbe z dne 14. maja t. l., pa tega ni storil.

Za hranilnice (razen Hranilnice Ljubljanske pokrajine), kreditne zadruge in

Državno hipotekarno banko je glede onega dela vlog, nastalih pred 15. aprilom t. l., s katerimi vlagatelji po dosedanjih predpisih niso mogli razpolagati in se uvrsti med navadne vloge, predpisana izjema, in sicer tako, da s temi vlogami lahko razpolagajo vlagatelji po 10% mesečno, če vloga presega 25.000 din, če pa je vloga manjša od 25.000 din z 20% odnosno do 2500 dinarjev mesečno.

Pri odločitvi, v katero skupino naj vlagatelj uvrsti vlogo, nastalo po 15. aprilu odnosno del stare vloge, s katerim bi po 15. aprilu lahko razpolagali, je upoštevati naslednje določbe Visokega Komisarja od 14. t. m.:

Navadne vloge se lahko na vlagateljevo zahtevo vsak čas pretvorijo v vezane vloge s šestmesečnim odpovednim rokom (ne pa v vezane vloge s trimesečnim odpovednim rokom). Denarni zavod, kakor tudi vlagatelj, smeta vsak čas v celoti ali deloma odpovedati navadne vloge, in sicer z odpovednim rokom 3 mesecev. Če odpove denarni zavod, obdrži vlagatelj v odpovednem roku tudi glede odpovedanega dela vloge pravico mesečnega razpolaganja po 10% odnosno pri vlogah izpod 50.000 din po 30%) do največ 5000 din. Če pa odpove vlagatelj, tedaj sme po trimesečnem odpovednem roku prosto razpolagati z vso vlogo ali z odpovedanim delom vloge, nima pa pravice mesečnega razpolaganja po 10% (odnosno 30%). Po preteku odpovednega roka mora vlagatelj, ki je odpovedal navadno vlogo ali del te vloge, v 14 dneh po preteku odpovedanega roka razpolagati z vlogo ali z njenim odpovedanim delom, sicer se smatra, da je odpoved preklicana.

V primeru dokazane nujne potrebe sme denarni zavod dovoliti vlagatelju pretvoritev vezane ali navadne vloge v celoti ali deloma v vlogo a vista, pri čemer obremeni denarni zavod vlagatelja z razliko med obrestno mero za isto skupino in za vloge a vista.

Končno naj še opozorimo, da določa naredba Visokega Komisarja, da ostane nadalje v veljavi naredba od 20. maja glede podaljšanja odloga plačil za Ljubljansko kreditno banko, Zadržno gospodarsko banko in Obrtno banko in da ostanje v veljavi odredbe, izdane na podlagi uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov in o zaščiti kmetijskih kreditnih zadrug in njihovih zvez. Prav tako ostanje v veljavi omejitve za Poštno hranilnico, ki so bile izdane z bansko uredbo od 12. aprila t. l.

Gospodarske vesti

— Iz trgovskega registra. V trgovski register se je vpisala trdnica Bratje Heinrihar, italijanski Fratelli Heinrihar (obratni predmet lesna industrija in trgovina; od 1. maja je podjetje javna trgovska družba, čigar družbenika sta Fran Heinrihar in Vinko Heinrihar, oba industrija v Ljubljani).

— Nemški načrt za ureditev evropskega lesnega trga. Iz Berlina poročajo, da se vršijo priprave za enotno organizacijo evropskega lesnega trga. Nemčija je v zadnjih letih ustanovila z vsemi v poštve prihajajočimi državami mešane odbore za lesno gospodarstvo, ki poslujejo kot pododbori mešanih vladnih odborov za trgovinsko izmenjavo. Iz stvarnih razlogov je treba v bodoče razlikovati v lesnem gospodarstvu dve veliki področji, namreč področje Severno morje — Baltičsko morje in področje Dunav — Jadran — Sredozemsko morje. V okviru teh področij naj se v bodoče harmonično izvajajo interesi producentov in konsumentov. Ureditev trga na takem velikem področju ne pomeni, da bi bila oškodovana ena ali druga država, temveč gre predvsem za izločitev nepotrebnega dvigovanja in padanja cen in neracionalnega prevoza. V juliju bodo glede ureditve lesnega trga na področju Severno morje — Baltičsko morje pogajanja zainteresiranih držav v Københavnu. Za praktično sodelovanje na področju Dunav — Jadran — Sredozemsko morje je Nemčija ustanovila posebno družbo s sedežem v Berlinu (Deutsche Forst- und Holzwirtschafts-Gesellschaft), ki bo v državah Jugovzhodne Evrope ustanovila posestrimska podjetja, in sicer najprej v Bolgariji in na Madžarskem, pozneje pa v Hrvaški in Slovaški. Naloga teh družb bo, pospeševati industrializacijo na področju lesnega gospodarstva v teh državah z uvedbo sodobnih strojnih naprav. V Rumuniji je nemško-rumunska mešana družba že dobila v zakup velike gozdne komplekse za dobo 33 let.

— Povečanje bolgarske kmetijske produkcije. Bolgarsko kmetijsko ministristvo objavlja, da se je letos ponovno povečala površina, posejana z raznimi industrijskimi rastlinami. Tako se je površina posejana z bombažem povečala za 50% na 60.000 hektarjev. Ker se prideluje bombaž tudi v zasedeni južni Srbiji, Bolgarija v bodoče ne bo več vezana na uvoz bombaža iz inozemstva. Površina posejana s sladkornim peso se je prav tako povečala in znaša 20.000 ha. Znatno je razširjeno pridelovanje konoplje, ki se bo letos pridelala na površini 7000 ha. Površina posejana s sojo pa je narasla na 70.000 ha.

— Narodni dohodek Švice. Švica je sorazmerno ena najbogatejših držav, ker je v nasprotju z Anglijo in Ameriko narodno premoženje razdeljeno bolj na široke plasti prebivalstva. Na nedavnem občnem zboru švicarske družbe za statistiko in narodno gospodarstvo so bili izneseni o tem zanimivi podatki, ki se nanašajo seveda na zadnje predvojno leto, to je na leto 1938. V tem letu je znašal celotni narodni dohodek Švice 8.2 milijarde švicarskih frankov. To je povprečno 2000 frankov letno na vsakega prebivalca ali 8000 frankov na vsako iz štirih rodbinskih članov obstoječo normalno družino. V primeru z drugimi državami je ta kvota izredno visoka. Pri tem je zanimivo, da odpade v Švici od celotnega narodnega dohodka nič manj nego 33% na dohodek od kapitala. S tem dohodkom od kapitala stopi vsaka država na čelu vseh držav, kajti v Angliji odpade od celotnega narodnega dohodka na dohodek od kapitala le 28%, v Zedinjenih državah pa 20 odstotkov. Pri tem je znailno, da je v Švici razmeroma malo ljudi, ki živijo izključno od rente, ker vsako stremi za tem, da si pridobi dohodek tudi še z delom. Znatni del švicarskega dohodka od kapitala pa izvira iz znatnih

naložb kapitala v inozemstvu, ki se cenijo na preko 10 milijard švicarskih frankov. Prav te znatne naložbe švicarskega kapitala v inozemstvu pa povzročajo danes Švici mnogo skrbi, ker je marsikatera teh naložb ogrožena bodisi glede obrestnega donosa ali pa glede kapitala samega.

Za novi red v Aziji

Tokio, 25. jun. (Domej) Predsednik nankinske vlade Vančingvej, ki je davi preko Kobeja odpotoval iz Japonske nazaj na Kitajsko, je imel po radiu poslovljni govor. Vančingvej je med drugim izjavil, da je nova Kitajska spoznala dve temeljni resnici. Prva resnica je, da je novi red v Aziji identičen s panazijsko idejo. Druga resnica pa je istovetnost nalog, ki jih je treba rešiti tako za dosego novega reda v Aziji, kakor tudi za dosego novega reda v Kitajski. Vančingvej je pozval svoje kitajske rojake, naj z vsem srcem pristopijo k delu, ki ga je treba opraviti, da se doseže ta novi red.

Za Vančingvejem je po radiu spregovoril tudi predsednik japonske vlade knez Konoje, ki je posebno poudaril, da smatra Japonska edino pogodbo, ki jo je sklenila lani s Kitajsko, za osnovo vseh svojih načrtov in stremeljenj, ki jih ima Japonska v novi Kitajski.

Tokio, 25. jun. s. Min. predsednik knez Konoje je bil včeraj pri mikadu, kateremu je podrobno poročal o mednarodnem političnem položaju.

Nova švicarska ladja

Bern, 25. junija s. Švica si je nabavila v Marseillu novo ladjo, ki jo je krstila na ime »Generoso«. Nova ladja bo plula med Lizbono in Genova. Proti koncu meseca bo Švica otvorila avtomobilski promet za prevoz blaga od meje do Lizbone.

Hrvatski poglavin Katoliški akciji

Zagreb, 25. jun. s. Poglavin je sprejel delegacijo Katoliške akcije, kateri je med drugim zagotovil, da odslej ne bo več samsa v borbi za moralno in vero prednikov. Izjavil je, da je bilo že mnogo strjeno v tej smeri, a da bodo izdani še drugi ukrepi, s katerimi bo mogoče že v kati zatrepi vse, kar je proti morali in časti naroda.

Novi znaki za žide na Hrvaškem

Zagreb, 25. jun. s. Ustaška policija je odredila, da si morajo žide preskrbeti nove znake, s katerimi se bodo lahko razločevali od ostalih ljudi. V bodoče bodo morali nositi v levi gumbnici kovinast znak rumene barve. Ta obveznost bo veljala za vse žide od dovršenega 14. leta starosti dalje.

Ljubljanski radio

V četrtek, 26. junija

Ljubljanski radijska postaja bo danes oddajala po naslednjem sporedu:

Ob 7.30: Vesti v slovenščini. 7.45: Opretna glasba. 8: Napoved časa. 8.15: Vesti v italijanski. 12.30: Vesti v slovenščini. 12.45: Neapeljske popevke. 13: Napoved časa in vesti v italijanski. 13.15: Vojno poročilo v slovenščini. 13.17: Orkestralna glasba. 14: Vesti v italijanski. 14.15: Koncert pod vodstvom mojstra Previtalja. 14.45: Vesti v slovenščini. 17.15—18: Simfonska glasba. 19.30: Vesti v slovenščini. 19.45: Slovenska glasba. 20: Napoved časa in vesti v italijanski. 20.20: Pogovor v slovenščini in ploščah Cetra. 21.20: Koncert čelista Brunellija, v odmoru vesti v slovenščini. 22: Slovenska glasba. 22.45: Vesti v slovenščini.

Dvomljiva ameriška pomoč Rusiji

Ameriška vojna industrija še doslej ni izvršila mnogo naročil

Washington, 25. jun. s. Na sestanku s novinarji je predsednik Roosevelt izjavil, da bodo Zedinjene države prisločile Sovjetski zvezi na pomoč v okviru zakona o pomoči in možnosti izvoza, za sedaj pa mu ni znano, kakšne proizvode bi Rusija trenutno rabila iz Zedinjenih držav. Bela hiša iz Moskve še ni prejela nikake vesti.

Ne sme se pozabiti, da je kakor že v primeru drugih podobnih predsedniških izjav začasno popolnoma problematično, ali bodo in kako bodo Američani izvažali proizvode svoje vojne industrije v Sovjetsko Rusijo, ko je vendar sedaj že vsa angažirana za Anglijo in za Zedinjene države same. Znano je, da ameriške tovarne vojnih potrebščin že doslej niso moge izpolniti mnogo naročil.

Predsednik Roosevelt je nadalje novinarjem izjavil, da nabiranje mehanikov v Zedinjenih državah, ki naj bi odšli na delo v Anglijo, doslej ni doseglo zaželenega uspeha in ga bo treba ojačiti ter z vsemi sredstvi podpreti. Angleška vlada je ameriški zagotovila, da ameriški mehaniki ne bodo uvršteni v angleško vojsko in se bodo smeli vrniti v Zedinjene države, čim jih Anglija ne bo več rabila. Roosevelt je bržkone mnenja, da pošiljanje strokovnih delavcev v Anglijo ni v nasprotju z ameriškim nevtralnostnim zakonom.

New York, 25. jun. d. Ameriški listi objavljajo deloma tudi pod belimi naslovi in kot velike senzacije razne pogodbe in dogovore, ki jih je Sovjetska unija v svoji stiski z vso naglico sklenila tako v Angliji kakor tudi v Zedinjenih državah in od katerih si obeta pomoč v svoji nezanesljivi borbi. Tako objavljajo snočnji ameriški listi izjavo angleškega zunanjega ministra Edena v spodnji zbornici, kjer je Eden podal nekaj podatkov o bodočem angleško-ruskem sodelovanju. List »New York Post« pa objavlja iz Washingtona vest, da je s svoječasn poljski min. predsednik Sikorski sklenil z washingtonskim sovjetskim polankom poseben dogovor o restavraciji bivše poljske države. Pogodba je baje zelo dalekosežna in določa vzpostavitev starih poljskih mej na podlagi pogodb, ki je bila sklenjena med obema državama s svoječasn v Rigi. Pogodba določa tudi, da bodo poljski vojni ujetniki, ki so sedaj v Sovjetski uniji, takoj izpuščeni na svobodo.

Kot posebno uspešen korak k bodočemu sodelovanju med Sovjetsko unijo ter Anglijo in Ameriko pa smatrajo ameriški listi objubo Zedinjenih držav o najobsežnejši pomoči Sovjetski uniji tako na gospodarskem kakor tudi na vojaškem polju.

New York, 25. jun. s. Rooseveltova objuba, da bo podprl Rusijo in ukrep vlade, da se zopet osvobodijo v Zedinjenih državah ruski blokirani krediti, ki znašajo 38 milijonov dolarjev, tukajšnjih krogov in polslužbenega tiska nista presenetila, čeprav so še nekaj ur prej računali s tem, da se bo ameriška zunanja politika drugače usmerila. V ostalem pa Rusi opozarjajo, da Rusiji Zedinjene države zlepa ne bodo mogle zares pomagati, ker nimajo nobenega presečka v proizvodnji in ker bi nastale velike prevozne težave.

Vojni hujskači na delu

New York, 25. jun. d. Tudi včerajšnji ameriški tisk obravnava kot glavni predmet nemško-rusko vojno, o kateri prinašajo posamezni listi obširna poročila z bojisci, opremljena deloma tudi še s slikami. Tudi v uvodnikih se bavijo newyorški listi s položajem, ki je nastal z izbruhom nemško-ruske vojne ter si na vse načine prizadevajo izkoristiti novi položaj za nov pritrditi na ameriško javnost z namenom, pridobiti jo za vstop Amerike v vojno spopad. Tako n. pr. piše »New York Post«, da je sedaj naprčil trenutke podvojene aktivnosti za vse sovražnike Nemčije, med katere je treba po mnenju lista šteti tudi Zedinjene države. List vidi, da je priložnost za ameriško intervencijo sedaj tako ugodna kakor še nikoli. Te ugodnosti našteva list takole: Angliji ne grozi več nevarnost invazije, japonskih groženj na Daljnem vzhodu ni več, ker je sovjetska mornarica mobilizirana ter pripravljena na strel, Nemčija pa je ranljiva, kakor ni bila še nikoli. Nato se list zavzema za povečanje ameriških dobav Angliji pod zaščito ameriške vojne mornarice. Predlaga celo, naj bi Amerika Angliji odstopila nadaljnje vojne ladje in nadaljnje stotine lovskih letal. Nato pozika list v svoji polemiki z izolacionisti dokazati, da praktično ne obstoja nikaka boljševiška nevarnost in da je le Nemčija tisti sovražnik, ki ga je treba zrušiti.

»New York Sun« opozarja na značilni preokret, ki je nastal v komunistični stranki v Ameriki, ki je bila prej ekstremistična, ki pa sedaj nenadoma zahteva za Sovjetsko unijo vso pomoč iz kreditov, ki so določeni za Anglijo.

»New York World Telegram« pa v nasprotju s temi hujskavicami poziva k nadaljnji budnosti pred komunistično propagando. Komunistem tudi zida nima prav nobene pravice izpodkopavati ameriških ustanov, kakor te pravice ne dovoljuje Amerika tudi nobeni drugi tuji ideji.

Washington brez direktnih poročil iz Moskve

New York, 25. jun. d. Na včerajšnji tiskovni konferenci je podtajnik zunanjega ministrstva Welles izjavil, da o položaju v rusko-nemški vojni nima nobenih direktnih poročil iz Moskve niti od sovjetske vlade niti od tankajšnje ameriške poslanika. Welles je naglasil, da je pač zaradi vojne nastal v komunikacijskih poteh med Moskvo in Washingtonom precejšen zastoj.

Pomoč Amerike bo prepozna

New York, 25. jun. s. Ameriški politični krogi so močno pod vtisom vesti o nemških operacijah na sovjetskem ozemlju. Mnogi sodijo, da bo pomoč iz Washingtona zama in prepozna.

Stavka v ameriški elektrotehniški industriji

Hamilton (Ontario), 25. jun. d. V glavni tovarni velikega ameriškega koncerna za elektrotehniške in strojne izdelke družbe Westinghouse je izbruhnila stavka, pri kateri sodeluje več tisoč delavcev. Do stavke je prišlo, ko je vodstvo podjetja odklonilo pogajanja z delavskimi strokovnimi organizacijami. Agencija Canadian Press, ki podaja podrobnosti o tej stavki, navaja, da je ta tovarna zelo velike važnosti v celotnem sistemu ameriške vojne industrije.

Letalski boji nad severno Francijo

Berlin, 25. junija d. V terek zvečer okrog 20.40 so angleška borbeno letala v spremstvu močnih skupin lovskega letalstva zopet skušala izvršiti napad večjega obsega na francosko-belgijsko območno področje na prostoru med Calaisom in Dunkerqueom. Tudi ta angleška ofenziva je zadela na bliskovito organizirani odpor nemškega letalstva in protiletalskega topništva. Razvile so se silovite letalske borbe, v katerih je sovražnik izgubil 13 letal Bombe, ki so jih metala angleška bombna letala, so gmotno prizadele edinoletno civilno prebivalstvo v omenjenem območnem pasu. Med belgijskim in francoskim civilnim prebivalstvom je bila cela vrsta ljudi ubitih in ranjenih.

Zamenjava denarja

gre h kraju

Danes poteče rok zamenjave jugoslovanskih dinarjev v italijanske lire. Od dneva do dneva se je stopnjevalo zanimanje za zamenjavo. Da so se v Ljubljani v času zamenjave »kače« ljudstva pred uradi, kjer so denar zamenjavali, ni čudno, saj je Ljubljana središče slovenskega gospodarstva in trgovine. Tudi v podeželskih krajih, kjer se je pri davčnih

upravah zamenjaval denar, je bil prve dni dotok ljudstva zelo močan, potem pa je, kakor nam poročajo iz teh krajev, začel polagoma popuščati. Zamenjava se je povsod vršila v redu in miru. Prav za prav ni bilo nikjer navala čez mero, treba je bilo samo nekaj potrpljenja. Poslej bo plačilni promet v Ljubljanski provinci močno poenostavljen, ker bomo imeli eno samo valuto. Morda bo le še nekaj dni preračunavanja dinarjev v lire, potem pa bo ostalo samo še italijansko računanje. Tako rekoč prelomni dan je bila sredo, 25. t. m. Naša slika kaže gručo ljudi, ki se je disciplinirano zvrstila v »kačo« pred menjalnico, nakar so vsi lepo prišli na vrsto.

Varujmo pridelke pred napadi iz zraka

Za naše kmetijstvo utegne nastopiti nova nevarnost, namreč zažiganje pridelkov po sovražnih letalih. Sicer ni rečeno, da bomo to res doživeli, vendar moramo biti na vse pripravljeni. Pri tem gre namreč za majhne celulozne ploščice, ki bi jih metala sovražna letala in ki razvijajo, ko se vnamejo, dolg plamen ter veliko vročino, tako da lahko povzročijo požar v zo-rečem žitu. Ker nastanejo razen tega strupeni fosforjevi plini, je treba pri obrambi posebne pozornosti. Opozorjamo na to vse kmetijske posestnike oziroma lastnike njiv. Nevarnost je posebno velika za zoreče in zrelo žito, ker vsebuje žitna slama v tem stanju razmeroma malo vode. Zato moramo biti posebno čujni pred žetvijo in ob žetvi sami. Pazite vedno na bližajoča se letala ter imejte stalno pri roki lopate in motike, da lahko goreče žito hitro zasujete z zemljo. Tudi nekoliko vode je treba imeti v neposredni bližini, da lahko v njej takoj namočimo rute, ki si jih navežemo okoli ust, da škodljivi plini ne prihajajo naravnost v nos in usta.

Dobro sredstvo proti tem napadom obstoji tudi v naslednjem: žito začnemo žeti sredi njive, tako da napravimo pas, ki obsega približno eno osmino vse površine. Na nastalih dveh polovicah napravimo ponovno na vsaki po en pas. Zanjemo čisto nizko, vsako požeto površino pa takoj sproti preorjenju. S tem močno preprečimo širjenje požara po tleh oziroma po strnišču in omejujemo požar na en del njive. Tudi imamo takoj pri rokah dosti sveže zemlje, da lahko z njo hitro zakrijemo žito, če bi začelo goreti.

Ako nastane na njivi požar, morajo takoj vsi ljudje z orodjem in z mokrimi robci hiteti na dotično mesto, da nemudoma zasujejo goreče žito z zemljo.

Če točno upoštevamo ta navodila, se nam bo posrečilo škodo občutno zmanjšati. Hitro zaoravanje strnišča ima razen tega še to dobro stran, da se zemlja po žetvi ne strdi in ne izsuši tako močno. To pa je zelo važno in koristno za naslednji pridelek in za rodovitnost zemlje vobče.

Proteggiamo i prodotti agricoli dagli attacchi aerei

Per la nostra agricoltura potrebbe subentrare un nuovo pericolo, cioè, l'incendio dei prodotti in seguito ad azioni aeree nemiche. Non è detto che ciò avverrà, ma tuttavia bisogna essere preparati a tutto.

Si tratta di piccole lastre di cellulosa che potrebbero essere lanciate da aerei nemici e che, incendiandosi, svilupperebbero fiamme lunghe con grande sviluppo di calore e potrebbero cagionare l'incendio dei cereali in maturazione. Siccome gli incendi si sviluppano anche del gas velenosi, la difesa richiede grande attenzione. Badino a questo pericolo tutti gli agricoltori e gli affittuari dei seminativi.

Il pericolo è specialmente grande per i cereali in maturazione e per i cereali già maturi perché la paglia in tale stato contiene relativamente poca acqua. Perciò dobbiamo stare attenti prima e durante la mietitura. Fate attenzione agli aeroplani che si avvicinano e abbiate sempre a portata di mano la vanga e la zappa per coprire con la terra i cereali incendiati. Si deve avere sempre a disposizione anche dell'acqua per inumidire il fazzoletto da

portare alla bocca e al naso per non subito aspirare i gas venefici.

Un altro mezzo contro gli attacchi aerei è il seguente:

Si cominci a mietere nel mezzo nel seminativo lasciando una zona grande circa 1/8 della superficie. Nelle altre due metà lasciate pure una zona. Si deve mietere molto basso ed ogni superficie mietuta deve essere subito arata. Con ciò si impedisce l'incendio della stoppia e si limita l'incendio ad una parte del seminativo. Si deve tenere pronta della terra fresca per coprire i cereali incendiati.

Se l'incendio si sviluppa nei seminativi, tutti devono accorrere con attrezzi e con fazzoletti inumiditi per coprire subito di terra cereali incendiati e di premunirsi dagli effetti del gas.

Se verranno esattamente eseguite queste istruzioni si riuscirà a diminuire il danno sensibilmente. L'aratura immediata delle stoppie ha anche il vantaggio che la terra dopo la mietitura non si indurisce e non si asciuga tanto. Questo è molto importante e utile per la seguente coltura e in generale per la fertilità del terreno.

Pet utopljencev v enem dnevu

Slina vročina zadnjih dni je zahtevala v okolici Vidma v nedeljo dopoldne kar pet žrtev plavalnega sporta. Trije znanci iz Codoirpa so se podali k bližnji precej globoki stoječi vodi, da bi se okopali in ohladili. Pri tem pa so vsi trije utonili. Kako se je pripetila strašna nesreča, ni znano, ker ji ni bil nobeden priča. Verjetno je postalo enemu slabo, nakar sta ga hoteli ostala dva rešiti, a so vsi skupaj utonili. Malo pozneje je izvilcel trupla iz vode neki kmet, ki je šel slučajno mimo.

Četrta žrtev vode v istem dnevu je bil 11-letni Gino Zuera iz Chioprisa. S tova riši iste starosti se je šel kopat v rečici Judrio. Močno deroč voda pa ga je od nesla. Truplo so potegnili iz vode šele pri Monte di Villanova.

Peta smrtna žrtev, ki so jo zahtevali hladni valovi, je bila komaj eno leto in pol stara Elda Pratavera, iz Neretta del Capitolo. V bližini železniške črtnice št. 16 na progi Videm-Cervinjan je po nesreči padla v kanal in utonila.

Zakonski dekret o Nemcih na Hrvaškem

Zagreb, 25. junija.

»Völkischer Beobachter« poroča, da je poglavitnik z zakonskim dekretom uredil položaj nemške narodne skupine na Hrvaškem. Dekret, s katerim je nemška narodna skupina priznana kot pravna oseba, je začel končne ureditve vprašanja narodne skupine, ki jo pripravljajo posebna, zdaj že imenovana komisija, sestojča iz treh Hrvatov in treh Nemcev. Posebni poročevalec »Völkischer Beobachterja« pravi v članku, da je poglavitnik že prej napovedal, da bo vprašanje nemške narodne skupine na Hrvaškem vzorno rešeno. Prvi korak k tej rešitvi so videli v imenovanju velikega župana nemške županije Buke v Sremsu, kjer je nemško prebivalstvo številno močnejše od hrvaškega. Sedaj izdani zakonski dekret daje nemški narodni skupini možnost za polno svojstveno nacionalno življenje in ustvarja pogoje za enakopravnost nemške narodne skupine s hrvaškimi narodom.

Zakonski dekret se glasi: Pod nemško narodno skupino na Hrvaškem spadajo vsi Nemci, ki živijo na Hrvaškem, ki niso nemški državljani in so pod vodstvom vodje narodne skupine. Nemška narodna skupina predstavlja integralni del neodvisne

hrvaške države. Glede svojega delovanja v okviru splošnih zakonskih določb uživa neomejeno pravico udeleževanja v političnem, kulturnem, gospodarskem in društvenem življenju.

Nemški narodni skupini je priznan značaj pravne osebe v smislu javnega prava pod imenom »Nemška narodna skupina v neodvisni hrvaški državi«. Nemška narodna skupina priznava svojo pripadnost k neodvisni hrvaški državi kot svoji domovini. Do končne ureditve vseh vprašanj bodo skupino zastopali pred hrvaškimi državnimi in upravnimi oblastmi posebni opolnomočeni zaupniki. Člani nemške narodne skupine so enakopravni s pripadniki hrvaškega naroda, zlasti glede pravice do javnih služb, do sodelovanja pri upravi in pri izvrševanju poklicev in pri gospodarskem udeleževanju, kakor tudi pri pridobivanju premoženja in nepremičnin. Pripadnikom nemške narodne skupine je zagotovljena neomejena ohranitev nemške narodnosti, priznavanje k nacionalno-socialističnemu prepričanju, svobodno razvoj njenega prvotnega narodnega življenja in svobodna obnovitev in čuvanje narodnostnih in kulturnih odnosov do materinskega naroda.

Iz Hrvaške

Građnja zdravilišč in higienskih stanovanj za delavstvo. Kakor poročajo zagrebški listi, je največ članov delavskih bolniških blagajin bolnih na pljučih. Doslej so bili naporu zdravnikov in zdravstvenih ustanov, da bi se zmanjšalo veliko število jetičnih bolnikov premalo uspešni. Vzroki za to so bili v glavnem v težkih razmerah, v katerih je delavstvo živelo. Večina delavstva je stanovala tako, da ni moglo biti govora o higieni. Zaradi tega ni bilo čudno, da je jetika od dne do dne zavzemala vse večji obseg. Kakor sedaj poročajo zagrebški listi, je dala vlada na razpolago dokaj sredstev za zidanje novih hiš. Po večane bodo možnosti zdraviljenja v dose-danjih zdraviliških delavskih zavarovanj v Brestovcu, Klenovniku in Kasindolu. V teh se je zdravilo do nedavnega delavstvo iz vse Jugoslavije.

Po obsežnih razčlajih je bilo aretiranih nad 250 oseb. Te dni je kriminalni oddelek zagrebške policije pod vodstvom svojega šefa izvedel že drugo veliko racijo po vsem mestnem področju. Tudi to pot je bila posebna pozornost posvečena javnim lokalom, gostilnam, krčmam, kavarnam in raz-

Nel Palazzo Ducale di Venezia il Poglavin firma l'adesione della Croazia al Patto Tripartito. — Poglavin podpisuje pristop Hrvatske k trojnemu paktu

Med našimi atleti

Kako so se spremenile njihove vrste po svobodnem prestopu iz kluba v klub

Vse je že kazalo tako, da bo prišlo zaradi nove opredelitve atletov po ljubljanskih klubih do dolgotrajnih razprtij v naši atletiki. S svojo odločitvijo, da se smejo atleti po mili volji seliti iz kluba v klub do 15. t. m. pa je SLAZ ta spor preprečila in s tem storila slovenski atletiki veliko uslugo.

Sedaj, ko je »selitvena mrzlica« že prenehala in so se atleti že za »stalno« obvezali nastopati, bodisi za svoj stari, bodisi za novi klub, pogledajmo, kakšno je stanje v posameznih ljubljanskih klubih.

SK Ilirija je pri teh izpremembah izgubila nekaj svojih odličnih atletov. To so zlasti: sprinterji Ratič, Kolenc in Malič, razen tega pa še vsestranski skakalec Bratovž. Pridobila je Ilirija od drugih klubov samo enega atleta (Skazo) tako da je njena sekcija močno okrnjena, posebno, ker tudi nima ing. Stepišnika.

ZSK Hermes je to pot izvelkel »dolgi konec in se tako okrepil, da bo lahko resen nasprotnik SK Planine. Največ je Hermes pridobil iz ASK Primorja, ki je skoraj kompletno pristopil, in pa z že omenjenimi Ilirijani. Od Primorjancev so med drugimi pristopili: metalca Kosec in Kajfež, sprinter Boltavzer, vsestranski Polak, skakalec Gasperšič in Slanina ter celo »stara« atleta Ive Krevs in kopjač Slapar. Posebno zanimivo je, da se je naš najpopularnejši dolgočprogaš Krevs zopet odločil, da bo nastopal. Kakor je obljubil, to pot ne bo prelomil besede in je že začel trenirati dolge proge, tako da ga bomo v dobrem mesecu že lahko videli na startu. Kdor pozna našega Iveta še od prej, gotovo ve, koliko on zmore, če trenira en mesec.

SK Planina, ki je bila lani najmočnejši slovenski lahkotletski klub, se je letos še bolj ojačila, posebno z atleti iz Maribora. Med te spadajo desetbojec Lužnik, skakalec in sprinter Lončarič ter še Naberšega, najprejše področje. Od ASK Primorja obiskom tega literarnega večera, udeleženi so bili tudi mladi književniki brali svoja najboljša dela. (—)

— Poslednja sklepna produkcija Glasbene akademije v letošnjem letu bo v petek dne 27. junija ob 19. uri v veliki filharmonični dvorani. Nastopila bosta absolventa Kajetan Burger in Ksenija Ogrinova iz šole prof. Jana Slaisa in prof. Janka Ravnika. Skupno bosta izvajala Cesar Frankovo »Sonato v A-duru« za klavir in violino, medtem ko bo pianistka Ogrinova izvajala sama Beethovovo »Sonato op. 31, št. 3 v Es-duru«, violinist Burger pa La-jojevo »Symphonie espagnole, I. in IV. sta-rek«, Bachov »Aire«, Pugnani-Kreislerjev »Preludij in Allegretto« ter Paganini-Szyna-owskega »Caprice« št. 20 in 21. Violinista o pri klavirju spremljal pianist Bojan da mič. Vstopnina za občinstvo 5,70 re, za dijake 1,20 lire in za vojaške 3 lire. Joreci so v predprodaji v Matični knjižnici. Na koncert omenjenih absolventov »ozarjamo.

— Vodstvo po razstavi Hinka Smrečja v galeriji Obesnel na Gosposvetki ti bo odšel vsak dan točno ob 17. in ob 19. uri. »Narila« točkov 10. »Vrti« umet-že pisali, nekateri podrobnosti pa nam je prišlo v roke šele sedaj.

Med lahkotletskimi prireditvami je treba zabeležiti še meddržavno srečanje med Nemčijo in Rumunijo v Bukarešti, ki se je končalo s 100:63 točkam v korist Nemčije. Nemski atleti so v 15 točkah izmed 17, ki so bile na sporedu, zasedli prva mesta. Edini zmagi so si mogli Rumuni priboriti v metu krogle in v stafeti 4x100 metrov, v slednji vsekakor šele potem, ko je bila nemška stafeta diskvalificirana.

V Firenci so imeli najboljši ljubljanski atleti, ki se pripravljajo za italijanski dvoboj z Nemčijo, že drugi izbirni miting, s katerim so prireditelji že kolikor toliko zadovoljni. Zanimivo je, da poročila o tej prireditvi ne navajajo nobenih podrobnih rezultatov, iz razloga pač, da ne bi mogli nasprotniki že vnaprej sklepati, kje bodo imeli najhujše tekmece.

Na olimpijski progi v Grünau pri Berlinu je bila v nedeljo velika veslaška prireditve, katere so se razen številnih domačih članov udeležili tudi veslači iz Italije, Hrvaške, Madžarske in Danske. Italijani so v hudi konkurenci zasedli prva mesta v treh konkurencah, in sicer v štirici brez krmarja, dalje v štirici s krmarjem in pa v osmercu s krmarjem. V osmercu so bila v ostalem tri posebna tekmovalca, kjer so v drugi skupini veslali tudi tekmovalci Hrvaškega veslaškega kluba iz Zagreba, ki so zasedli drugo mesto. V mladinski skupini so bili zagrebški veslači celo prvi.

V Zagrebu so imeli v nedeljo kolesarsko dirko v smeri proti Zagorju, in sicer na 100 km za seniore in na 50 km za juniorje. Udeležencev je bilo 30, od tega 11 seniorev. Cestne razmere na progi niso bile posebno dobre, toda kljub temu so doseženi časi zadovoljivi. Med juniorji je bil prvi Branko Bat, vozač železničarja, ki je prevozil progo v času 1:38:35 (ali 30.600 km na uro). V seniorski skupini se je spet uveljavil biv. jugoslovenski državni

prvak in znani vozač Gradjanskega Avgusta Prosenik, ki je potreboval za 100 km dolgo pot čas 3:13:32 ali povprečno 31.150 km na uro. Naslednja mesta za njim so zasedli Horvatič, Čelešnik, Penčev, Fiket in drugi.

V Italiji je bila najvažnejša kolesarska prireditve vožnja po Piemontu na 269 km dolgi progi, v kateri je zmagal Aldo Bini iz Prata v času 8:39:02; vozil je torej s povprečno hitrostjo 31.094 km na uro.

Pri štajerskih atletskih prvenstvih v Gracuu so bili v soboto in nedeljo doseženi naslednji najboljši rezultati: na 200 m Kliepera 23.3, na 800 m ing. Schäffer 2:02.3, na 10.000 m Stojšek 35:08, v troskoku Rebol 13.55, v skoku s palico Schöber 3.80, v metu krogle Tunner 13.59 in v disku isti atlet 43.82, v kladivu Exner 34.72, na 100 m Vogler 11.5, na 400 m Anders 54.0, na 1500 m Gassenschmidt 4:15.7, na 5000 m Celestina 16:40.9, na 110 m z zaprekami Pilhatsch 17.2, v skoku v višino Pilhatsch 1.70, v skoku v daljino Vogler 6.57 in v metu kopja Tunner 51.16 m.

V Palo Alto v Kaliforniji je Archie Harris v predtekmovalnih za akademsko prvenstva dosegel nov svetovni rekord v metu diska. Harris je zalučal ploščo 53.26 metrov daleč in tako prekosil dosežanje najboljši svetovno znanom Nemca Willyja Schröderja (53.10 m iz leta 1935) za 16 cm.

Iz Novega mesta

Vojni ujetniki. V ponedeljek opoldne je potoval skozi Novo mesto 150 vojnih ujetnikov, katere so nemške vojne oblasti po zaslugi Visokega Komisarja Ekse. Graziolija osvobodile ter napotile v Ljubljano. Vojni ujetniki so že štiri dni potovali iz Srbije ter jih je na novomeškem kolodvoru pričakalo precej tukajšnjih meščanov, ki so slovenske ujetnike pogostili s klobasami, čajem in kruhom. Po kratkem pomirjenju je transport nadaljeval pot v Ljubljano, kjer so bili vsi ujetniki končno osvobodeni, leni in napoteni na svoje domove.

oskrbkopalna sezona. Nastopajoče leto poletno svireme je ponovno oživilo bregove Krke, Gorislo polni kopalcev. Letos Novomeščani čina v pogrešajo kopališče, ker je bilo staro brezslušne na Loku pri železniškem mostu domajdi nameravane zidave novega, mo- in gneba bazenskega kopališča že pred več čencenci razdrto. Kljub temu nedostatku zom je tukajšnji S.K. »Elan« pod vodstvom u- pluenta rimske visoke šole za telesno moč, po g. Slavo Čučeka plavalno sekcijo, gostijo na Loku uredila začasno kopališče v sod po vsej možnosti in v avgustu priredila v počo plavalno tekmo.

časnovilski in živinski trg. Ponedeljski ži-ki je ti trg ni bil posebno dobro založen, uradnih izdelkov ni bilo. Na trgu se vedno ter gladije glavna solata, ki se je po- rovaljo pocenila in stane sedaj 0.50 do 1 din kojne. Znatno se je tudi pocenila domača u- la čebula, ki stane 0.50 din glava, pesa u- in kg, kolerabca 0.50 din glava, repa 21. ju din glava in stročji fižol 22 din kg. pri Zražil pa se je novi krompir, ki se je čala hlažal že po 6.50 din kg, danes pa je bila njegova cena ponovno dvignjena na 14 din kg. Privrkat pa so se letos pojavile na trgu gobe in to jurčki in lisice, sled- ne po 3 din kofarica. Na žvinskem trgu razen prašičev za rejo ni bilo živine. Cene prašičev še vedno rastejo ter se sucejo od 500 do 1.800 din komad.

Zaprte trgovine. Zaradi inventure in numeriranja novih cen bodo vse manufakturne trgovine v Novem mestu ostale zaprte od 23. do 30. t. m.

Iz Črnomlja

Ekse. Maršal De Bono se je na poti iz Ljubljane na Hrvaško ustavil tudi v Črnomlju, kjer je pregledal vojaško posadko. Na trgu pa so ga pod slavalokom pričakali civilni predstavniki in mnogo naroda. Pozdravila sta ga glavar Svetina in župan Klemenc. Dokleta v narodni noši so mu izročila šopek cvetja, nakar je med špa-lirjem šolskih otrok, ki so ga pozdravljali z zastavicami, odšel proti Vinici.

Slovenski ujetniki, ki so se v ponedeljek vračali v domovino, so bili v Črnomlju na postaji prijetno presrečeni. Italijanski vojaki so vsem postregli z vinom, sirom in kruhom. Pa tudi Črnomlanci so jim nesli na postajo vse, kar so v naglici mogli pripraviti. Prizori na postaji so bili tako ganljivi, da se mnogi niso mogli vzdržati solz.

Zamenjava denarja se bliža koncu. Prve dni je bil velik naval, ki pa se je počasi unesel. Kljub siromašnosti pokrajne računajo, da se je nabralo v Beli Krajini okoli 15 milijonov dinarjev, redki pa so nesli denar menjavati v Ljubljano ali Novo mesto.

OTROCI

— Francek, kako pa kaj napreduje tvoj mali bret? Ali je že začel hoditi?

— Ne, še ne, tetka. Toda noge pa že ima.

Zapiski na robu

Pravi užitek

Pisatelj Grenville Kleiser je zapisal:

— Pravi užitek je: spoznati ljudi, ki se ne hvalijo, priznajo svoje zmote, se držijo svojih načel, nikoli o drugih slabo ne govorijo, so radi veseli, znajo pohvaliti, kadar je to potrebno, popravljajo krivico, vedo o čem govorijo, so ustrežljivi, ne klevetajo, imajo smisel za humor in izpolnjujejo svoje obveznosti. Toda, to so redki užitki.

Ne zametujte časopisja

Razvoj tehnike in težko dobavljane surovin sta pripravila znanstvenike s razmisli- ljarju, kako naj se izkoristijo različne že uporabljene stvari. V Nemčiji so že davno pred vojno zbirali najraznovrstnejše odpadke, zlasti staro železo, in povsod so napisli opozorjati, naj ljudje uporabijo, kar se le da uporabiti.

V prav posebni meri velja to za preči- tano časopisje. Prejšnje čase so propadli milijoni ton prečitane časopisja. Tudi danes se marsikdo ne ve, da so novine ko- ristne tudi po prečitani. — ne samo za- voljo točnega romana ali kakih aktualnih važnih statističnih podatkov. Koliko dra- gočnega gradiva propade, če zametujemo časopisje.

Neki francoski znanstvenik je o uporabi stari novini napisal posebno razpravo. No- vine lahko predvsem služijo kot sredstvo za čiščenje oken, za podžiganje v peči, za vročke v čevljih, kjer varujejo pred mo- krotjo, kakor tudi za to, da varujejo čepi- cam in klobukom obliko. V omarah dobro služijo — z vonjem tiskarskega črnila — kot desinfekcijsko sredstvo. V borbi proti moljem ni nič boljšega in cenejšega kakor časopisni papir. To mora vedeti vsaka go- spodinja, ki zavija svoje volnene obleke, svilu ali preproge v stare novine. Novine pa se dajo uporabiti tudi za varovanje pred mravcem, kajti papir vzdržuje toplo in v sta- novanju. Kot lahke gradbeni material se časopisni papir uporablja dandanes v prav znatni meri. Preden boste kaj manjšega zi- dali, se posvetujte o tem z gradbenikom, pa boste videli, kaj vam poroče.

Načrti za preureditev Plitvič-kih jezer v nacionalni park

Te dni je bila v novi zgradbi tehniške fakultete v Zagrebu odprta razstava idej- nih načrtov za izgraditev Plitvičkih jezer, ki naj bi po želji hrvaške javnosti, zlasti pa ustaškega pokreta postala narodni park. Kakor je znano, je pogorel veliki hotel na Plitvicah, ki je bil narodna last. Potrebno je torej bilo postaviti nov hotel, zato je hrvaška vlada razpisala natečaj za idejne načrte za gradnjo novega hotela. Natečaj je bil razpisan že v januarju. Ker pa se hrvaška javnost močno zanima za gradnjo hotela, so predložene idejne načrte zdaj razstavili.

Pri natečaju je sodelovalo 30 arhitektov in bile so razdeljene tri nagrade v višini 40.000, 30.000 in 20.000 din. Poleg teh na- grad, ki jih je razdelila vlada, je odkupila tudi nekaj uspešnih načrtov. Kakor sodijo, bodo iz teh načrtov izkombinirali novega, po katerem bo nova hotelska zgradba po- stavljena. Kakor poročajo zagrebški listi, bodo z gradnjo hotela pričeli prihodnje leto. Predvideno je, da bodo v prvi etapi zgradili okrog 50 sob in 4 do 5 dvosobnih apartmanov. In druga etapa bo enaka prvi, reprezentativni prostori pa bodo skupni. Hotel bo opremljen z najboljšim in naj- modernjšim pohištvo.

Hotel, ki bo država last, bo imel v po- sebnem prostoru turistični oddelek, ki bo arhitektonsko povezan s celotnim poslop- jem. Natečaj je bil predložen tudi zani- miv načrt, ki predvideva za novo hotelsko zgradbo 16 nadstropij. Toda čeprav je vla- da odkupila tudi ta načrt, je razsodišče zavrnilo to idejno delo iz razloga, ker bi teka zgradba škodovala lepoti okolice. Pravi- lno, da zgradba v nobenem primeru ne bo imela več ko tri nadstropja.

DETE

Ponoči se razjelo otrok v zibki. Jože, ječe kakor bi ga držal ne meh in mati ga ziblje. Zaman. Dete je menda bolečno, za- to joče kar naprej. Slednjič ga vzame mati v naročje in ga niha. Roke so ji že otrpnile, toda gospod soprog se samo črne na dru- go stran, se pokrije z odejo čez glavo in smrdi daleč. Nazadnje se mlado mati nav- veliča nihanja in zibanja. Potrese možička za nogo in mu veli naj še on malo ziblje. Toda mož kar noče čuti. Zenska se razjezi in pravi:

— Daj še ti malo zibati, saj je pol otro- ka tvojega, pol pa mojega.

— Ti svojo polovico kar lepo zibliš, od- vrne mož, moja polovica pa naj se dere kolikor hoče!

Zamenjava denarja gre h kraju

Zapiski na robu

Pravi užitek

Pisatelj Greenville Kleiser je zapisal: — Pravi užitek je: spoznati ljudi, ki se ne hvalijo, priznajo svoje zmote, se držijo svojih načel, nikoli o drugih slabo ne govorijo, so radi veseli, znajo pohvaliti, kadar je to potrebno, popravljajo krivice, vedo o čem govoriti, so ustrežljivi, ne klevetajo, imajo smisel za humor in izpolnjujejo svoje obveznosti. Toda, to so redki užutki.

Ne zametujte časopisja

Razvoj tehnike in težko dobavljane surovine sta pripravila znanstveniki v razmisli, kako naj se izkoristijo različne že upravljenosti stvari. V Nemčiji so že davno pred vojno zbirali najraznovrstnejše odpadke, zlasti storo železo, in povsod so napisali opozorila, naj ljudje uporabijo, kar se le da uporabi.

V prav posebnih meri velja to za prečitano časopisje. Prejšnje čase so propadli milijoni ton prečitane časopisja. Tudi danes se marsikdo ne ve, da so novine koristne tudi po prečitavanju. — ne samo zaradi tedečega romana ali kakih aktualnih važnih statističnih podatkov. Koliko dragocenega gradiva propade, če zametujemo časopisje.

Neki francoski znanstvenik je o uporabi starih novic napisal posebno razpravo. Novine lahko predvsem služijo kot sredstvo za čiščenje oken, za podžiganje v peči, za vložke v čevlji, kjer varujejo pred mokrotjo, kakor tudi za to, da varujejo čepcem in klobukom obliko V omrah dobro služijo — z voncem tiskarskega črnila — kot desinfekcijsko sredstvo. V borbi proti moljem ni nič boljšega in cenejšega kakor časopisni papir. To mora vedeti vsaka gospodinja, ki zavija svoje volnene obleke, svile ali preproge v stare novine. Novine pa se dajo uporabiti tudi za varovanje pred mrazom, kajti papir vzdržuje toplo v stanovanju. Kot lahak gradbeni material se časopisni papir uporablja dandanes v prav znani meri. Preden boste kaj manjšega zidali, se posvetujte o tem z gradbenikom, pa boste videli, kaj vam poroče.

Načrti za preureditev Plitvičkih jezer v nacionalni park

Te dni je bila v novi zgradbi tehniške fakultete v Zagrebu odprta razstava idejnih načrtov za izgraditev Plitvičkih jezer, ki naj bi po želji hrvatske javnosti, zlasti pa ustaškega pokreta postala narodni park. Kakor je znano, je pogorel veliki hotel na Plitvicah, ki je bil narodna last. Potrebno je torej bilo postaviti nov hotel, zato je hrvaška vlada razpisala natečaj za idejne načrte za gradnjo novega hotela. Natečaj je bil razpisan že v januarju. Ker pa se hrvaška javnost močno zanima za gradnjo hotela, so predložene idejne načrte zdaj razstavili.

Pri natečaju je sodelovalo 30 arhitektov in bile so razdeljene tri nagrade v višini 40.000, 30.000 in 20.000 din. Poleg tega nagrad, ki jih je razdelila vlada, je odkupila tudi nekaj uspešnih načrtov. Kakor sodijo, bodo iz teh načrtov izkobilirali novega, po katerem bo nova hotela zgrajena postavljenja. Kakor poročajo zagrebški listi, bodo z gradnjo hotela pričeli prihodnje leto. Predvideno je, da bodo v prvi etapi zgradili okrog 50 sob in 4 do 5 dvosobnih apartmanov. In druga etapa bo enaka prvi, reprezentativni prostori pa bodo skupni. Hotel bo opremljen z najboljšim in najmodernejšim pohištvo.

Hotel, ki bo državna last, bo imel v posebnem prostoru turistični odelek, ki bo arhitektonsko povezan s celotnim poslopjem. Natečaju je bil predložen tudi zanimiv načrt, ki predvideva za novo hotelsko zgradbo 16 nadstropij. Toda čeprav je vlada odkupila tudi ta načrt, je razsodišče zavrnilo to idejno delo iz razloga, ker bi takšna zgradba škodovala lepoti okolice. Pravijo, da zgradba v nobenem primeru ne bo imela več ko tri nadstropja.

DETE

Ponoči se razjelo otrok v zibki. Joče, ječe kakor bi ga dli ne meh in mati ga ziblje. Zaman. Dete je menda bolehalo, zato joče kar naprej. Slednjič ga vzame mati v naročje in ga nika. Roke so ji že otrpnile, toda gospod soprog se samo črne na drugo stran, se pokrije z odejo čez glavo in smrči dalje. Nazadnje se mlada mati navleča nihanja in zibanja. Potrese možička za nogo in mu veli naj še on malo ziblje. Toda mož kar noče čuti. Zenska se razjezi in pravi:

— Daj še ti malo zibati, saj je pol otroka tvojeja, pol pa mojega.

— Ti svojo polovico kar lepo ziblj, odvrne mož, moja polovica pa naj se dere kolikor hoče!

Danes poteče rok zamenjave jugoslovanskih dinarjev v italijanske lire. Od dneva do dneva se je stopnjevalo zanimanje za zamenjavo. Da so se v Ljubljani v časi zamenjave »kače« ljudstva pred uradi, kjer so denar zamenjavali, ni čudno, saj je Ljubljana središče slovenskega gospodarstva in trgovine. Tudi v podeželskih krajih, kjer se je pri davčnih

Varujmo pridelke pred napadi iz zraka

Za naše kmetijstvo utegne nastopiti nova nevarnost, namreč zažiganje pridelkov po sovražnih letalih. Sicer ni rečeno, da bomo to res doživeli, vendar moramo biti na vse pripravljeni. Pri tem gre namreč za majhne celodolne ploščice, ki bi jih metala sovražna letala in ki razvijajo, ko se vnamejo, dolg plamen ter veliko vročino, tako da lahko povzročijo požar v zo-rečem žitu. Ker nastanejo razen tega strupeni fosforjevi plini, je treba pri obrambi posebne pozornosti. Opozorjamo na to vse kmečke posestnike oziroma lastnike njiv. Nevarnost je posebno velika za zoreče in zrelo žito, ker vsebuje žitna slama v tem stanju razmeroma malo vode. Zato moramo biti posebno čujči pred žetvijo in ob žetvi sami. Pazite vedno na bližajoča se letala ter imejte stalno pri roki lopate in motike, da lahko goreče žito hitro zasujete z zemljo. Tudi nekoliko vode je treba imeti v neposredni bližini, da lahko v njej takoj namočimo rute, ki si jih navežemo okoli ust, da škodljivi plini ne prihajajo naravnost v nos in usta.

Proteggiamo i prodotti agricoli dagli attacchi aerei

Per la nostra agricoltura potrebbe subentrare un nuovo pericolo, cioè, l'incendio dei prodotti in seguito ad azioni aeree nemiche. Non è detto che ciò avverrà, ma tuttavia bisogna essere preparati a tutto.

Si tratta di piccole lastre di celluloido che potrebbero essere lanciate da aerei nemici e che, incendiandosi, svilupperebbero fiamme lunghe con grande sviluppo di calore e potrebbero cagionare l'incendio dei cereali in maturazione. Siccome gli incendi sviluppano anche del gas velenoso, la difesa richiede grande attenzione. Badino a questo pericolo tutti gli agricoltori e gli affittuari dei seminativi.

Il pericolo è specialmente grande per i cereali in maturazione e per i cereali già maturi perché la paglia in tale stato contiene relativamente poca acqua. Perciò dobbiamo stare attenti prima e durante la mietitura. Fate attenzione agli aeroplani che si avvicinano e abbiate sempre a portata di mano la vanga e la zappa per coprire con la terra i cereali incendiati. Si deve avere sempre a disposizione anche dell'acqua per inumidire il fazzoletto da

upravah zamenjaval denar, je bil prve dni dotok ljudstva zelo močan, potem pa je, kakor nam poročajo iz teh krajev, začel polagoma popuščati. Zamenjava se je povsod vršila v redu in miru. Prav za prav ni bilo nikjer navala čez mero, treba je bilo samo nekaj potrpljenja. Posledje bo plačilni promet v Ljubljanski provinci močno poenostavljen, ker bomo imeli eno samo valuto. Morda bo le še nekaj dni preračunavanja dinarjev v lire, potem pa bo ostalo samo še italijansko računanje. Tako rekoč prelomni dan je bila sredo, 25. t. m. Naša slika kaže gručo ljudi, ki se je disciplinirano zvrstila v »kačo« pred menjalnico, nakar so vsi lepo prišli na vrsto.

Dobro sredstvo proti tem napadom obstoji tudi v naslednjem: žito začnemo žeti sredi njive, tako da napravimo pas, ki obsega približno eno osmino vse površine. Na nastalih dveh polovicah napravimo ponovno na vsaki po en pas. Zanjemo čisto nizko, vsako požeto površino pa takoj sproti preorjemo. S tem močno preprečimo širjenje požara po tleh oziroma po strnišču in omejujemo požar na en del njive. Tudi imamo takoj pri rokah dosti sveže zemlje, da lahko z njo hitro zakrijemo žito, če bi začelo goreti.

Ako nastane na njivi požar, morajo takoj vsi ljudje z orodjem in z mokrimi robci hiteti na dotično mesto, da nemudoma zasujejo goreče žito z zemljo.

Če točno upoštevamo ta navodila, se nam bo posrečilo škodo občutno zmanjšati. Hitro zaoravanje strnišča ima razen tega še to dobro strano, da se zemlja po žetvi ne strdi in ne izsuši tako močno. To pa je zelo važno in koristno za naslednji pridelek in za rodovitnost zemlje vobče.

portare alla bocca e al naso per non subito aspirare i gas venefici.

Un altro mezzo contro gli attacchi aerei è il seguente:

Si cominci a mietere nel mezzo nel seminativo lasciando una zona grande circa 1/8 della superficie. Nelle altre due metà lasciate pure una zona. Si deve mietere molto basso ed ogni superficie mietuta deve essere subito arata. Con ciò si impedisce l'incendio della stoppia e si limita l'incendio ad una parte del seminativo. Si deve tenere pronta della terra fresca per coprire i cereali incendiati.

Se l'incendio si sviluppa nei seminativi, tutti devono accorrere con attrezzi e con fazzoletti inumiditi per coprire subito di terra cereali incendiati e di premunirsi dagli effetti del gas.

Se verranno esattamente eseguite queste istruzioni si riuscirà a diminuire il danno sensibilmente. L'aratura immediata delle stoppie ha anche il vantaggio che la terra dopo la mietitura non si indurisce e non si asciuga tanto. Questo è molto importante e utile per la seguente coltura e in generale per la fertilità del terreno.

Pet utopljencev v enem dnevu

Silna vročina zadnjih dni je zahtevala v okolici Vidma v nedeljo dopoldne kar pet žrtev plavalnega sporta. Trije znanci iz Codroipa so se podali k bližnji precej globoki stojeci vodi, da bi se okopali in ohladili. Pri tem pa so vsi trije utonili. Kako se je pripetila strašna nesreča, ni znano, ker ji ni bil nobeden priča. Verjetno je postalo nemu slabo, nakar sta ga hotela ostala dva rešiti, a so vsi skupaj utonili. Malo pozneje je izvekel trupla iz vode neki kmet, ki je šel slučajno mimo.

Četrta žrtev vode v istem dnevu je bil 11-letni Gino Zuera iz Chiopria. S tovariši iste starosti se je šel kopat v rečici Judrio. Močno deroča voda pa ga je odnesla. Truplo so potegnili iz vode šele pri Monte di Villanova.

Peta smrtna žrtev, ki so jo zahtevali hladni valovi, je bila komaj eno leto in pol stara Elda Prataviera, iz Neretta del Capitolo. V bližini železniške čuvajnice št. 16 na progi Videm—Cervinjan je po nesreči padla v kanal in utonila.

Zakonski dekret o Nemcih na Hrvaškem

Zagreb, 25. junija.

»Völkischer Beobachter« poroča, da je poglavitnik z zakonskim dekretom uredil položaj nemške narodne skupine na Hrvaškem. Dekret, s katerim je nemška narodna skupina priznana kot pravna oseba, je začel končne ureditve vprašanja narodne skupine, ki jo pripravlja posebna, zdaj že imenovana komisija, sestojeca iz treh Hrvatov in treh Nemcev. Posebni poročevalci »Völkischer Beobachterja« pravi v članku, da je poglavitnik že prej napovedal, da bo vprašanje nemške narodne skupine na Hrvaškem zmorno rešeno. Prvi korak k tej rešitvi so videli v imenovanju velikega župana velike županije Buke v Sremsku, kjer je nemško prebivalstvo številčno močnejše od hrvaškega. Sedaj izdani zakonski dekret daje nemški narodni skupini možnost za polno in svojstveno nacionalno življenje in ustvarja pogoje za enakopravnost nemške narodne skupine s hrvaškimi narodom.

Zakonski dekret se glasi: Pod nemško narodno skupino na Hrvaškem spadajo vsi Nemci, ki živijo na Hrvaškem, ki niso nemški državljani in so pod vodstvom vodje narodne skupine. Nemška narodna skupina predstavlja integralni del neodvisne

hrvaške države. Glede svojega delovanja v okviru splošnih zakonskih določb uživa neomejeno pravico udejstvovanja v političnem, kulturnem, gospodarskem in društvenem življenju.

Nemški narodni skupini je priznan značaj pravne osebe v smislu javnega prava pod imenom »Nemška narodna skupina v neodvisni hrvaški državi«. Nemška narodna skupina priznava svojo pripadnost k neodvisni hrvaški državi kot svoji domovini. Do končne ureditve vseh vprašanj bodo skupino zastopali pred hrvaškimi državnimi in upravnimi oblastmi posebni pooblaščenca župniki. Člani nemške narodne skupine so enakopravni s pripadniki hrvaškega naroda, zlasti glede pravice do javnih služb, do sodelovanja pri upravi in pri izvrševanju poklicev in pri gospodarskem udejstvovanju, kakor tudi pri pridobivanju premoženja in nepremičnega imetja. Pripadnikom nemške narodne skupine je zagotovljena neomejena ohranitev nemške narodnosti priznanje k nacionalno-socialističnemu prepričanju, svoboden razvoj njenega prvotnega narodnega življenja in svobodna obnova in čuvanje narodnostnih in kulturnih odnosov do materinskega naroda.

Iz Hrvatske

Gradnja zdravilišč in higienskih stanovanj za delavstvo. Kakor poročajo zagrebški listi, je največ članov delavskih bolnišniških blagajin bolnih na pljučih. Doslje so bili naporu zdravnikov in zdravstvenih ustanov, da bi se zmanjšalo veliko število jetičnih bolnikov premalo uspešni. Vzroki za to so bili v glavnem v težkih razmerah, v katerih je delavstvo živelo. Večina delavstva je stanovala tako, da ni moglo biti govora o higieni. Zaradi tega ni bilo čudno, da je jetika od dne do dne zavzemala vse večji obseg. Kakor sedaj poročajo zagrebški listi, je dala vlada na razpolago dokaj sredstev za zidanje novih hiš. Povečane bodo možnosti zdravljenja v dosegljivih zdraviliških delavskih zavarovalih v Brestovcu, Klenovniku in Kasindolu. V teh se je zdravilo do nedavnega delavstvo iz vse Jugoslavije.

Po obsežnih racijah je bilo aretiranih nad 250 oseb. Te dni je kriminalni odelek zagrebške policije pod vodstvom sovega šefa izvedel že drugo veliko racijo po vsem mestnem področju. Tudi to pot je bila posebna pozornost posvečena javnim lokalom, gostilnam, krčmam, kavarnam in raz-

Nel Palazzo Ducale di Venezia il Poglavinik firma l'adesione della Croazia al Patto Tripartito. — Poglavinik podpisuje pristop Hrvatske k trojnemu paktu

Med našimi atleti

Kako so se spremenile njihove vrste po svobodnem prestopu iz kluba v klub

Vse je že kazalo tako, da bo prišlo zaradi nove opredelitve atletov po ljubljanskih klubih do dolgotrajnih razprtij v naši atletiki. S svojo odločitvijo, da se smejo atleti po mili volji seliti iz kluba v klub do 15. t. m. pa je SLAZ ta spor preprečila in s tem storila slovenski atletiki veliko uslugo.

Sedaj, ko je »selitvena mrzlica« že prenehala in so se atleti že za »stalno« obvezali nastopati, bodisi za svoj stari, bodisi za novi klub, pogledajmo, kakšno je stanje v posameznih ljubljanskih klubih.

SK Ilirija je pri teh izpremembah izgubila nekaj svojih odličnih atletov. To so zlasti: sprinterji Račić, Kolenc in Malič, razen tega pa še vsestranski skakalec Bratovž. Pridobila je Ilirija od drugih klubov samo enega atleta (Skazo) tako da je njena sekcija močno okrnjena, posebno, ker tudi nima ing. Stepišnika.

ZSK Hermes je to pot izvekel »dolgi konec« in se tako okrepil, da bo lahko resen nasprotnik SK Planine. Največ je Hermes pridobil iz ASK Primorja, ki je skoraj kompletno pristopilo, in pa z omenjenimi Ilirijani. Od Primorjajev so med drugimi pristopili: metalca Kosce in Kajfež, sprinter Boltavzer, vsestranski Polak, skakalec Gašperšič in Slinana ter celo »stara« atleta Ivo Krevs in kopjaš Slapar. Posebno zanimivo je, da se je naš najpopularnejši dolgoprogaš Krevs zopet odločil, da bo nastopal. Kakor je obljubil, to pot ne bo prelomil besede in je že začel trenirati dolge proge, tako da ga bomo v dobrem mesecu že lahko videli na startu. Kdor pozna našega Iveta še od prej, gotovo ve, koliko on zmore, če trenira en mesec.

SK Planina, ki je bila lani najmočnejši slovenski lahkoatletski klub, se je letos še bolj ojačila, posebno z atleti iz Maribora. Med te spadajo desetbojec Lužnik, skakalec in sprinter Lončarič ter še Naber-

prvak in znani vozač Gradjanskega Avgust Prosenik, ki je potreboval za 100 km dolgo pot čas 3:13:32 ali povprečno 31.150 km na uro. Naslednja mesta za njim so zasedli Horvatič, Čelešnik, Penčev, Fiket in drugi.

V Italiji je bila najvažnejša kolesarska prireditel vožnja po Piemontu na 269 km dolgi progi, v kateri je zmagal Aldo Bini iz Prata v času 8:39:02; vozil je torej s povprečno hitrostjo 31.094 km na uro.

Pri štajerskih atletskih prvenstvih v Gracu so bili v soboto in nedeljo doseženi naslednji najboljši rezultati: na 200 m Kilepera 23.3, na 800 m ing. Schäffer 2:02.3, na 10.000 m Stojšek 35:08, v traskoku Rebol 13.55, v skoku s palico Schöber 3.80, v metu krogla Turner 13.59 in v disku isti atlet 43.82, v kladivu Exner 34.72, na 100 m Vogler 11.5, na 400 m Anders 54.0, na 1500 m Gassenschmidt 4:15.7, na 5000 m Celestina 16:40.9, na 110 m z zaprekami Pilhatsch 17.2, v skoku v višino Pilhatsch 1.70, v skoku v daljino Vogler 6.57 in v metu kopja Turner 51.16 m.

V Palo Alto v Kaliforniji je Archie Harris v predtekmovanjih za akademska prvenstva dosegel nov svetovni rekord v metu diska. Harris je zalučal ploščo 53.26 metrov daleč in tako prekosil dosedanje najboljše svetovno znamko Nemca Willyja Schröderja (53.10 m iz leta 1935) za 16 cm.

Iz Novega mesta

Vojni ujetniki. V ponedeljek opoldne je potovalo skozi Novo mesto 150 vojnini ujetnikov, katere so nemške vojne oblasti po zašludi Visokega Komisarja Ekse. Graziolija osvobodile ter napolile v Ljubljano. Vojni ujetniki so že štiri dni potovali iz Srbije ter jih je na novomeškem kolodvoru pričakalo precej tujaknjih meščanov, ki so slovenske ujetnike pogostili s klobasami, čajem in kruhom. Po kratkem ponuku je transport nadaljeval pot v Ljubno, kjer so bili vsi ujetniki končno osvobodeni in napoteni na svoje domove.

Kopalna sezona. Nastopajoče leto poletovreme je ponovno oživilo bregove Krke, so polni kopalcev. Letos Novomeščani pogrešajo kopalnice, ker je bilo staro bališče na Loku pri Železniškem mostu adri nameravane zidave novega, monega bazenskega kopalnice že pred več leti razdrto. Kljub temu nedostatku je tukajšnji S.K. »Elane« pod vodstvom olventa rimske visoke šole za telesno obo g. Slavo Čučeka plavalno sekcijo, bo na Loku uredila začasno kopalnico po vsej možnosti v avgustu priredila po plavalno tekmo.

Višiki in živinski trg. Ponedeljski živilski trg ni bil posebno dobro založen, nih izdelkov ni bilo. Na trgu še vedno laduje glavnata solata, ki se je po pocenila in stane sedaj 0.50 do 1 din. Znatno se je tudi pocenila domača čebula, ki stane 0.50 din glava, pesa in kg, kolerabca 0.50 din glava, repa in glava in stroji fižol 22 din kg. Ražila pa se je novi krompir, ki se je zalajal že po 6.50 din kg, danes pa je bila njegova cena ponovno dvignjena na 14 din kg. Privrkat pa so se letos pojavile na trgu gobe in to jurčki in lišičke, slednje po 3 din kosarica. Na živinskem trgu razen prašičev za rejo ni bilo živine. Cene prašičev še vedno rastejo ter se sučejo od 500 do 1.800 din komad.

Zaprte trgovine. Zaradi inventure in numeriranja novih cen bodo vse manufakturne trgovine v Novem mestu ostale zaprte od 23. do 30. t. m.

Iz Črnomlja

Ekse. Maršal De Bono se je na poti iz Ljubljane na Hrvaško ustavil tudi v Črnomlju, kjer je pregledal vojaško posadko. Na trgu pa so ga pod slavalokom pričakali civilni predstavniki in mnoga naroda. Pozdravila sta ga glavar Svetina in župan Klemenc. Dokleta v narodni noši so mu izročila šopek cvetja, nakar je med špalirjem šolskih otrok, ki so ga pozdravljali z zastavicami, odšel proti Vinici.

Slovenski ujetniki, ki so se v ponedeljek vračali v domovino, so bili v Črnomlju na postaji prijetno presenečeni. Italijanski vojaki so vsem postregli z vinom, sirom in kruhom. Pa tudi Črnomlajci so jim nesli na postajo vse, kar so v naglici mogli pripraviti. Prizori na postaji so bili tako ganljivi, da se mnogi niso mogli vzdržati solz.

Zamenjava denarja se bliža koncu. Prve dni je bil veliki naval, ki pa se je počasi unesel. Kljub siromašnosti pokrajine računajo, da se je nabralo v Beli Krajini okoli 15 milijonov dinarjev, redki pa so nesli denar menjavati v Ljubljano ali Novo mesto.

OTROCI

— Francec, kako pa kaj napreduje tvoj mali brat? Ali je že začel hoditi?

— Ne, še ne, tetka. Toda noge pa že ima.

Nekaj ur pred nemško-rusko vojno

Italijanski novinar Sandro Volta, ki je zadnji teden pred izbruhom vojne z Rusijo prebil v Moskvi, je napisal za »Piccolo« in »Gazzetta del Popolo« nazorno poročilo o svojih doživljajih pred orjaškim spopadom. Podajamo njegova zanimiva izjava v izveščku.

V Moskvi se je nagli razvoj dogodkov najavil šele v ponedeljek 15. junija zjutraj. Dotlej bi se položaj lahko smatral za nejasen. Vsi so sicer vedeli, da je sovjetska vlada že ob začetku spopada z Jugoslavijo mobilizirala in osredotočila na zapadno mejo velikanske, večinoma motorizirane in oklopne sile. Prav tako so pričeni krogi poznali precej dobro popolno ofenzivno razdelitev sovjetskih sil, ki so imele večji del topništva in letalstva v sprednjih položajih in so bile pripravljene za napad. Obsegale so sto šestdeset divizij, med temi kakšnih šestdeset popolnoma oklopnih in opremljenih z najmodernejšim materialom, dalje kakšnih štirideset konjeniških divizij, ki so jih naglo motorizirali, ostanek pa so predstavljale razne edince, ki so bile isto tako močno mehanizirane.

Nadalje je bilo znano, da sta najmočnejši koncentraciji rdeče armade na neskončni fronti od skrajnega konca Finske do skrajnega konca Rumunije, na nemški meji, to je na jugu Litevke in na severu Slovaške. Jasno je bilo, da je šel sovjetski strateški načrt za tem, da bi Nemčijo dobil v klešče.

Tuji v Moskvi so vedeli za vse te stvari, vendar niso mogli verjeti, da bi Kremenj položaj pogladi od skrajnosti glede na močne varnostne ukrepe na mejah, ki jih je bilo nemško vrhovno poveljstvo podvezelo v zadnjih tednih. To nejasnost je podpiralo dejstvo, da ni moskovska množica vedela popolnoma nič o vsem tem. Sovjetska vlada je pripravljala svoje načrte, ne da bi ljudstvo o čem kaj sumilo.

Tako je prišla nedelja 14. t. m. in nihče si ni mislil, da bi se moglo vse v najkrajšem času odločiti. Večer je Volta z nekaterimi prijatelji prebil do polnoči v parku za kulturo in odpočitek Maksima Gorka, nekakšnega velikanskega »Lunaparka« ob desnem bregu reke Moskve, kjer se je množica, ki je šla morda sto tisoč oseb, sprejela brezskrbno od paviljona do paviljona. Potem je večerjal v salonu hotela Metropol, ki je bil napolnjen z novim sovjetskim meščanstvom in kjer so gostje do treh po polnoči plesali ob zvokih argentinskih tangov, foxtrovov in valčkov.

Bili so to zastopniki nove moskovske inteligence, igralci državnih gledališč, pisatelji, funkcionarji raznih ljudskih poveljstev, voditelji stranke, častniki rdeče armade ter razni subverzivni tipi, ki jih je krotila dobra kuhinja in brezhibna postrežba natakarev v belem jopiču in črnih hlačah. Zenske so imele lakirane nohte in mnogo rdečila na ustnicah. Italijanski novinar je odšel v posteljo, ne da bi niti od daleč mislil na vojno.

Zjutraj ob osmih ga je zbudil klic po telefonu. Prvi tajnik italijanskega poslaštva ga je obveščal, da ta dan ne bosta mogla obdovati v njegovi hiši, kakor sta se bila domenila prej, in sicer iz razlogov, ki mu jih bo povedal ustno.

Volta je odšel takoj na veleposlaništvo, razlog je bil ta, da so prejšnji večer sprotge vseh italijanskih diplomatov nenadno sklenile, da odpotujejo iz Moskve. Večer prej so bile odpotovanje že gospe nemškega veleposlaništva.

Ali se je zgodilo kaj novega? Ne, zgodelo se ni bilo nič posebnega. Samo to, da je agencija Tass v soboto 13. objavila uradno sporočilo, v katerem je obtoževala britsko propagando, da razširja vznemiljive vesti o napetosti v odnosih med Nemčijo in Rusijo in o koncentracijah čet obeh straneh meje. Sovjetskega komunikacija, ki je zavračala takšne vesti, ni objavila noben nemški list. Volta pravi, da je bila nemška vlada očitno spregledala sovjetske manevre in da ga je hotela razkriti na najbolj jasn način.

Zvečer, ko so se na železniški post postavljal od odhajajočih gospa, je no nar prvič začutil, da se dogodi prehitelo. Zdelo se je, da ves diplomatski žig nenadno zapuša prestolnico. Agenti G. U. so se v uniformi in civilu sukali n zmešnjavo. Isti prizor se je ponavljal tem tri nadaljnje večere do zadnjega, v ka iz Moskve, s katerim je odpotoval Volta. Tisti ponedeljek zvečer, ko je stopo postaje, je opazil tudi predolg vlak, ki odhajal isto tako proti zapadu in ki so l v njem stotine vseh močnejših častnik rdeče armade. Moskovska množica pa še

vedno ni kazala, da bi o čem kaj sumila. Bila je običajna, apatična množica, videti je bilo običajne dolge vrste pred trgovinami.

V torek je veleposlanik Rosso vprašal novinarja, da-li ima njegov potni list že vizum sovjetskih oblasti. »Bolje, da si ga daste pripraviti,« je velel.

Pri »Intouristu« so dejali, da je treba za vizum čakati najmanj štiri ali pet dni. Pred soboto bi ga bilo skoraj nemogoče dobiti. Dotlej se je Volta odločil, da bo odpotoval z vlakom.

V odnošajih z Rusi se je vedel tako, kakor so se vedli sami. S sovjetskimi oblastmi je imel v treh dneh mnogo stikov in na obeh straneh so se obnašali tako, kakor da se bo njegovo bivanje v Rusiji podaljšalo še za en mesec ali dva.

Isti torek zvečer so vse tuje žurnaliste povabili na zabavo v sedežu najvišje sovjetske kulturne zveze V. O. K. S. Ruski predstavniki so se ob tej priliki pokazali nad vse uslužne do italijanskih in nemških novinarjev, med tem ko so dopisnika Reutersja, Angleža Lowea, puščali skoraj ves večer v nemar.

Prešel je nadaljni dan, med katerim se je Volta vedel kakor najvestnejši med turisti, ki se hoče seznaniti z vsemi zanimivostmi mesta, v katerem je gost. Z nekim dekletom iz Intourista je obiskal muzeje in druge sovjetske ustanove, delal si je beležke o bodočih gradbenih načrtih, kazal je, da jemlje popolnoma resno vse tisti fiktivni svet, o katerem je tedaj že vedel, da se ruši. Komedija se je nadaljevala na obeh straneh.

Zvečer, ko je odhajal v gledališče Rdeče armade, kjer je prisostvoval sijajni izvedbi Shakespeareovega »Sna kresne noči«, mu je nekdo sporočil, da mora naslednji večer brezpogojno odpotovati. Naslednji dopoldan je zahteval v Intouristu, naj mu priskrbijo takoj vizum in rezervirajo mesto v vlak. Dejali so, naj pride popoldne. Z italijanskega veleposlaništva je dal telefonirati, da bi se izdaja vizuma pospešila. Ob 19. je bil potni list z vizumom pripravljen, manjkalo pa je vozni listek. Treba je bilo čakati s kovčgi v avtomobilu pred hotelom. Prešlo je pol ure, voznega listka ni bilo. Uradnica Intourista je vsa nervozna telefonirala vsakih pet minut, potem je zagotovila, da je vse v redu. Toda ob 21. na 20. listka še ni bilo, zadnji vlak iz Moskve pa bi moral oditi ob 20.10 in do postaje je bilo kakšnih dvanajset minut. Volta je začel glasno protestirati, končno je prišel uradnik z listkom in prosil oprostjenja, češ da

je novinar plačal za poseben oddelek, med tem ko je bilo treba urediti tako, da bosta pri oddaji postelji v železniških oddelkih potovala v dveh v enem oddelku. V spalnem vagonu se je srečal s tem sopotnikom oziroma sopotnico, mlado rusko gospo, ki je potovala z nemškim potnim listom, ker je bila žena nemškega inženirja. V Rusiji za dve osebi uradno ne delajo razlike med moškimi in ženskimi, toda v praksi se redko zgodi, da bi morala ženska in moški, ki sta si tuja, spati v istem kupeju, posebnost pa je, da jim dajejo potovati sami zaradi policijskih pregledov. Sopotnica je imela očeta že šest let deportiranega v Sibiriji. Noč je prebila zelo nemirno. Potovanje je bilo neskončno in strašno dolgočasno, incidentov pa ni bilo. Na hodnikih so zvočniki brez prestanka oddajali vojaške koračnice, komunistične propagandne govore in poročila. Bila so brezpomembna poročila brez vsakega namiga na stvari, ki so se pripravljale.

Vlak, ki je vozil z obupno počasnostjo, se je pogosto dolgo ustavljal na postajah, kjer so bili običajni Stalinovi kipi. Ti kipi kažejo ruskega diktatorja v njegovi znani obleki, z odpeto jopo in v škornjih ter v drži, ki je pol napoleonska, pol kmetska. Nekateri spomeniki so tudi vsi pozlačeni. Na vsej poti do sovjetske meje ni bilo videti niti najmanjših priprav vojaškega značaja, gibanje čet, vojaškega dovoza ali česa podobnega. Volte to ni presenetilo, ker so mu bili že povedali, da se ribanje rdeče armade vrši nevidno za potnike mednarodne železniške proge.

V Cigev na meji je vlak prispel pol ure pred polnočjo, vse kovčge je bilo treba prenesti v temno sobo, kjer niso mogli stati. Sele čez pol ure se je začel carinski pregled. Ta je bil do skrajnosti dolgotrajen in natančen, trajal je do 2.30. Pred Volto je bila na vrsti mlada Kitajka, ki je potovala na Dunaj k možu konzulu. Kovčgi so ji bili zaprti z diplomatskim pečatom. Mlada žena je znala samo kitajščino, ki je ni nihče razumel, in ni mogla odgovorjati na vprašanja policistov, ki so postali na zadnje nestrpni ter so nazvle pečatom vlomili v kovčge. Na energični protest, s katerim se je Volta zavzel za malo Kitajko, ki so ji solze stopile v oči, so prenehali šariti po teh kovčgih, zato pa so tem temeljitejši pregled opravili z Volto samim. Pogledali so celo med podplate njegovih starih copat, če nima tam kaj skritega. Končno, ko ni bilo ničesar več, kar bi se naj pogledali, je vlak odpotoval. Preko kakšnih 15 km ozemlja brez gospodarja je prisel na nemško železniško postajo v Malkiniji. Ko se je končno pojavila čenica nemškega častnika, se je Volta sonotnica po odhodu iz Moskve prvič nasmešnila in vzkliznila z razširjenimi rokami: »Bog bodi zahvaljen!«

Due motociclisti tedeschi Dva nemška motociklista

Poškodovan original

in avanzata — na pohodu

Novo nemško lovsko letalo

Berlinski listi objavljajo fotografije in podrobnosti o novem nemškem lovskem letalu z značko »He 113«, izpopolnjenega znaka tipa »Heinkel 112 U«, s katerim se Nemčija ponaša, da razpolaga z najpopolnejšimi lovskimi letali na svetu. Novo letalo se je že obneslo v borbah, in cer tudi kot nočni lovec. Oboroženo je s trojicami in topom novega modela. »Ažne tehnične novote urejajo temperaturo v njegovih motorjih.«

Rumunske ladje v Carigradu

V soboto so rumunske ladje, zasidrane v carigradskem pristanišču prejele ukaz, naj ostanejo na mestu in naj se ne vrnejo v domača pristanišča. Istočasno so prispeli v Carigrad še drugi rumunski parniki iz Konstanca in iz drugih pristanišč rumunske države. Zdi se, da se bo pomorski promet med rumunskimi in turškimi pristanišči do nadaljnjega nemoteno nadaljeval.

Dobra letina v Turčiji

Kakor poročajo iz Carigrada, računajo letos v Turčiji z izredno dobro žitno letino. Vlada je zaradi tega odredila, da se morajo zgraditi novi silosi in skladišča za žrje. Lanska žitna letina v Turčiji je bila tako obilna, da je mogla država žitni presek izvažati.

La gioventu moderna — Moderna mladina

si prepara anche fiscalmente per i suoi compiti futuri — se pripravlja tudi v telesnem oziru za bodoče naloge

Od Pečenge do Konstanca

Deseta ura zvečer je, piše P. K. poročevalec Nemškega dopisnega urada z bojišča. Na robu majhne jase pod borovci stoji moštvo nekega topniškega oddelka s svojim poročnikom. Ob svitu žepne svetilke prečita oficir moštvo poziv vodje vojaka na vzhodnem bojišču. Do kontrolnega pasu, katerega so Sovjeti označili s pomočjo traktorjev po sredi gozdov in njiv, da bi na ta način lažje razločili morebitne stopinje čez mejo, je komaj kakšnih tisoč metrov daljave. Besede voditelja Nemčije so presekale napetost, ki je dolge tedne obhajala nemško vojaštvo v teh krajih. Nihče ne more spati. Vsi hodijo sem in tja in se pomenkujejo o dnevih, ki bodo sledili. Okrog polnoči nas objame

tišina. Še malo ur nas loči od silnega napada, največjega, kar jih je doslej doživel svet! Naposled napoči čas. Topničarji prineso na nosilih prvo granato k možnarju. Trojica porine izstrelak v žrelo. Ogenj! Ob istem času se odpre pekel na desni in levi, vse okrog nas. Začenja se obstreljevanje sovražnih postojank po težki artileriji. Pred nami leži utrdba. Zemlja se stresa. Mogočen uničevalni ogenj zasipa od vseh strani sovražne postojanke, ki so jih Sovjeti v mesecih trudapolnega dela zgradili vzdolž cele naše meje.

Imamo obvestilo, da je že prvi zadetek pogodil cilj čisto od blizu. Zdaj se strelji ponavljajo od minute do minute. V kratkih odmorih prihajajo sporočila o potrebnih korekturah. Medtem, ko se na celi fronti grmijo topovi, se že pripravljajo pionirske čete na naskok proti utrjenemu pasu. Pehota nastopi. Osvojila bo postojanke v jurišu potem, ko je topništvo opravilo svoje uničevalno delo. Utrdba je omajana. Od njene posadke ni gotovo nihče več pri življenju. Obstreljevanje je moralo imeti strašne učinke. Na celi fronti se dvigajo oblaki črnega dima. Vas gori s svetlimi plameni.

Po kratkem odmoru pomaknemo top naprej. Zdaj udarjajo naši izstrelki v sredino druge sovjetske linije. Niti ura ni minila od prvega napada, pa je že naša pehota v borbi za prvo črto. Naprej! se glasi povelje. Naprej od Pečenge do Konstanca...

A NEKDOTA

Kralj Ludovik XV. si je izpahnil nogo in je dal poklicati zdravnika Moreauja. Ko je prišel, je dejal:

»Dragi doktor, spravite mi nogo spet v red. Pričakujem pa, da me boste pri tem malo bolj obravnavali nego ostale svoje paciente.«

Moreauje so jezile te besede in je odgovoril:

»Veličanstvo, to mi je nemogoče! Z vašim veličanstvom ne morem delati izjem.«

Kralj ga je začudeno pogledal: »Kaj pomeni to?«

»Svoje paciente obravnavam itak vse tako, kakor bi bili kralji!« je odgovoril Moreau.

VS AK DAN ENA

»Pepe, ne zgani se, da ne pokvariš slike!«

...

Kulturni pregled

Peščena civilizacija

Vittorio G. Rossi je eden najzanimivejših potpisovcev v sodobni italijanski literaturi, ki se ponaša z zelo razvito potpisno zvrstjo. L. 1934 je dobila njegova knjiga »Trapi« nagrado Fracchia, nato se je postavil s knjigo »Via degli Spagnoli«, ki je nenavadno razgledanostjo odkriva čitatelju tisto španjlo, o kateri ne izve ničesar niti iz najboljših vodilcev, ter daje idealen prežet njene sedanosti in preteklosti. L. 1938 je prejel nagrado Viareggio za knjigo »Oceanos«. Tu je še bolj subjektiviziral svoj pogled na pojave in ljudi ter vtisnil pričevanju o doživljenem svetu očitno osebnostno noto. Potopis je prav za prav pesnitev o Oceanu, čigar nemirna nedoglednost venomer valovi pred bralcem, vendar je težišče v izkušnjah z ljudmi, ki razkrivajo na ladjah svojo pravo naravo in po svoje doživljajo svet vode, luči in oblakov. Če omenjam subjektivnost in osebnost noto, ne mislim, da se je s tem zmanjšala stvarna vrednost Rossijevega pričevanja. Piščeva osebnost se očituje predvsem v izbiri in v obdelavi tvarine. Le-ta gre skozi njegovo umetniško občutljivo dušo, ne da bi se iz stvarnosti izpačila v izmišljotino in utvare. Vse, kar je pisec videl in doživel, ima neposredno zvezo z resničnim svetom, in če pripoveduje o tujem življenju, se lahko zanesemo, da nas ne pita s ceneno fantazijsko robo.

V svoji najnovejši, pri Bompianiju izšli knjigi »Sabbia« (Pesek) je V. G. Rossi dosegel dosedanj višek v pripovedno-potopisni tehniki čisto osebnega značaja.

Knjiga je nekak poem o puščavi, o njenih jutrih in naglih sončnih zahodih, o lunajasnih nočeh na neizčrpani peščeni ravnini, o poteh po puščavski temi, ki tudi najbolj hladnokrvnega tujca navdaja s svojiskim občutjem vseмирske praznoti in ničevnosti, o peklenskih puščavskih pripekah in o zatohlih peščinih vetrovih. V osredju vsega pripovedovanja pa je seveda človek in sicer Beduini, čigar rodovi in predstavljajo tip najvišje človekove prilagoditve puščavskimi življenjskim zakonom. Samo človek, ki je nekaj časa živel s puščavskimi plemeni, jedel z njimi v šotih, jih opazoval v intimnem poteku njihovega vsakdanjega življenja in v starinskih obredih njihovega gostoljubja, njihovega snuhlenja in ženitovanja; ki je doživel pogoste selitve puščavskih sinov ter spoznal njih naravo v luči raznih prigod in značilnih osebnih doživljanj — samo tak človek je mogel dobiti toliko snovi o Beduinih. Toda snov še ni vse. Šele umetnik v Rossiju je dal tej doživljenjski snovi pravo obliko in tisti čar, ki napolnjuje najlepše strani njegove knjige. Skoz prismo umetnosti šele prav vidimo puščavsko naravo in spoznavamo peščeno civilizacijo, ki je tolikaj različna od naše, t. j. od civilizacije ustaljenega človeka, plodne zemlje in vode — treh elementov, ki so skoraj izključili iz življenja arabskih Beduinov. Danes, ko se tudi na tem ozemlju, posebej še ob Eufratu, kjer se v glavnem dogaja Rossijevega nova knjiga, soočujemo bodoči

obraz zapadne civilizacije, je čitanje te »pepoje o nomadih, o najstarejšem plemenu arabskega sveta, celo nekam aktualno, v vsakem primeru pa na moč mikavno. Knjiga je razdeljena v vrsto poglavij, katerih vsako obravnava kakšen doživljaj, pojav ali osebnost, odnosno v obliki Elisejevih zapiskov pripoveduje o doživljaju krajine in ljudi.

Takoj v začetku stopi pred nas pristen puščavski človek. »Hasan«, začena pisatelja, »je živel na tleh, kjer so zakopana mnoga stoletja asirsko-babilonske civilizacije, vendar je dosegel starost petdeset let, ne da bi se bil kdaj zvečer električ, ne da bi bil kdaj spoznal posteljo, električno luč ali avto. Prav za prav ni niti vedel zatrdno, da je star petdeset let, zakaj res mu je bilo zelo težko šteti, kolikokrat je šla luna čez nebo odkar se je rodil. Puščava mu je izsušila polt, brada mu je postala najprej siva, nato pa bela. Tako je Hasan opazil, da minevajo leta. — Hasan »potemtakem ni vedel, koliko je star, ni poznal asirsko-babilonske omike in ne bleščeče omike našega časa; toda nihče ni poznal tako dobro kakor on velbdov in ovac.«

Smrt tega človeka, ki je vse življenje živel od ropa — in puščava ima svojo posebno moralo in svoje zakone svojega reda — je prav tako kakor njegovo življenje značilna za nomade iz kroga peščene civilizacije. Ko je Hasan spoznal, da bo podlegel rani, je dal poklicati svoje snove in je velel prvorojencu Soanu, da pokoplje jo ob enem z njim najlepšo belo kamelo. Ko je opazil, da se sin obotavlja žrtvovati dragoceno žival, je umirajoči Hasan zadnjič zbral svojo moč in očetovsko oblast (in oče ima pri Beduinih absolutno besedo v rodbini) ter je zaukazal vnovič. Sedaj se je sin uklonil. Privredil so Hasanovo ka-

melo-ljubljeno in jo pred njim zaklali.

»Tedad so se Hasanove dotlej odprte oči zaprile. In izkopali so v pesek dva grobova: majhnega, ki je bil namenjen Hasanu in velikega, ki so v njem pokopali velbdoba; tako sta šla skupaj na oni svet, da pričakata Malecha in ga oropata; in ženske so zbirale v peščicah pesek in so ga nosile na poglavarjevo trojko, pri tem pa so z visokim glasom jokale in pele žalostinke; in dve Hasanovi ženi sta si razgalili prsi in si praskali grudi in lica; zajemali sta z roko kri in si delali madeže po obrazu, da sta postali kakor rdeči maske; lase sta imeli razpuščene in pokrite s peskom. Tedaj je Soan s prstom odprl očetove ustnice ter iz vrča vill vanje malo vode, da ne bi trpel žeje, zakaj pot na oni svet je dolga. In tekla je voda čez vrat, ki ga je puščava izsušila, zgrabančen in trd vrat, podoben drevesni skorji, in Soan je dvignil roke kvišku in zavpil:

— Allāh! Allāh! Allāh!«

V tem in v podobnih opisih puščavskih ljudi, njihovih verovanj, šeg in navad, praznovanj in do obrednosti stopnjevanjih načinov vedenja v določenih trenutkih, je Rossi s samimi opazovanji močno in nepozabno osvetlil odvisnost nomada od narave, od letnih časov, od dela, ki ga zanj izvršujejo žene in domače živali. Pozornost nasproti kameli nas ne sme presenečati, zakaj kamela je sinovom puščave dragocnejša od ljudi, izveščaj sinove, ki so Beduinu največ, ker ohranjajojo rod. Če Beduin misla na koga s posebno ljubeznijo ga primerja s kamelo; »gospodar kamel je v njegovem krogu sila laskavi in visoki naziv. — Puščavski človek živi kakor rastlina: zanj so najvažnejše reči na svetu: vročina, mrzota, sonce, dež, veter. Življenje v šotih mu ne dopušča, da bi se ločil od drugih ljudi, ne daje mu distance do sočlo-

veka; prav ta prisiljena neprestana bližina, ki se je moški sprosti samo v puščavi, ženska pa nikdar v življenju, ustvarja mržnjo in povečuje človeško krutost. Mnogo zanimivega je opazil Rossi v ljubezenskem življenju tega plemena, ki je izrazilo mnogočleno in patriarhalno; plemena, ki mu je žena samo rodnica in delavka, ne šteje pa v beduinski družbi nič več nego dobra kamela.

Počitja lepih noči v puščavi in pustolovstvo, ki je združeno s potovanjem karavan, ki se selijo po neizmernih predelih peska, spolna ljubezen in redke pojedinje so edino življenjsko ugodje šotorskega prebivalca v svetu peščene civilizacije. Enolično življenje pa je v resnici polno strasti, bojev, stradanja in izbruhov nagle, silovite jeze, ki spominja na bes puščavskih vetrov. Če kateri izmed beduinskih snov zavide v Evropo in se v njenih solah navduši za znanost in za evropsko civilizacijo, se vendar prej ali slej pojavijo tudi pri njem prastari nagoni in nagibi, ki označujejo njegovo raso. Nad vsem intelektualnim, umetno pridobljenim zmaganje to, kar je dano v krvi. »Znanost je samo kakor prehodna obleka; pod obleko je človek — neizpremenljiv človek: neizpremenljivi proizvod krvi in zemlje.«

Puščava nima v sebi mnogo sestavin, zato tudi človeku ne more dati mnogo različnosti. V puščavskem prebivalcu so ohranjene, kakor je bleščeče pokazal Rossi, linije njene nedoglednosti, skrivnost njene preprostosti in neizpremenljive usodnosti trdoga boja za obstoj vrste in posameznika. V ta svet, čigar usoda izginja kakor voda v puščavskem pesku, je Vittorio G. Rossi posvetil z lučjo znanja, izkušenj in poezije. Njegova »Sabbia« je zdrava in vsebinski klana knjiga, spisana v pretehtanem slogu in jeziku.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Kdor išče službo, plača za vsako besedo L. —30, takse L. —60 za dajanje naslova ali za šifro L. 1.—. Za žentive in dopisovanja se računa vsaka beseda po L. 1.—, taksa L. —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 2.—. Za vse druge oglase pa stane vsaka beseda L. —60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 2.—.

Službo dobi

Beseda L. —60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 2.—.

Dva plesarska

pomočnika sprejemem takoj, Glinček Ivan, Rožna dolina, Cesta II., 36. 11850-1

Služkinja

perfektna kuharica, dobi mesto za julij. Ponudbe na ogl. odd. Jutra po šifro »Postena«. 11851-1

Hlapec

trezen, znanjiv voznik, dobi mesto, A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška. 11852-1

Brivskega

pomočnika dobrega sprejemem takoj. Drobšč Stane, Ljubljana, Vodnikova c. 157. 11841-1

Natakarico

tudi začetnico, mlajšo moč, sprejemem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11835-1

Dekle

15-20 let, z znanjem nekoliko gospodinjstva in veseljem delovanja sprejemem takoj šivilja. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11826-1

Službe išče

Beseda L. —30, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 1.—.

Uradnica

15 letno prakso, večja slovensčina, erbovraždena, nemščina, knjigovodstva, strojeplista itd. išče službo uradnice, blaginjske ali prodajalke. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod znakom »Lepa izpričevala in skromna«. 11513-2

Perfektna kuharica

za domačo in tujo kuhinjo išče mesto pri boljši družini. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Kuharica«. 11824-2

Prodaj

Beseda L. —60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 2.—.

Oljnat slika

112 X 125, umetniško delo zgodovinske vrednosti prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11848-6

Kupim

Beseda L. —60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 2.—.

VSakovrstno

ZLATO

SREBRO - PLATINO

BRILJANTE

SMARAGDE SAFIRJE RUBINE

BIJELI ITO STARIŠNI

NAKITE VSE UMETNOSTI

PO NAJVIŠJIM CENAM

STARA TRGOVA

JOS EBERLE

LJUBLJANA, TYRŠEVA 2

HOTEL SLOH

Vse vrste

fotoparatorov

kakor Leica, Contax,

Boleffer in vse fotografske

priloge kupuje po dnevnici

cenit Foto Tourist — Lojze

Šmuc, Ljubljana, Aleksandrova cesta 8.

35-7

Rabljene sode

rabljene, od jedilnega,

strojnega in usnjarskega

olja kupujem. Ponudbe na

oglu Jutra pod znakom

»Lepa izpričevala in skromna«.

11513-2

Kupim

manjše kolo za fanta. Po-

nodbe na ogl. odd. Jutra

pod »Andrej 11«. 11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826-1

11850-1

11851-1

11841-1

11835-1

11826-1

11513-2

11853-11

11842-7

11848-6

11835-1

11826